

ప్రతి గ్రామం
కలెండర్
వినియోగం
చేయవలె
కోవాలి
అవారు

జయంతము

కోవాలి అర్థకా
వేలు -

కొండీలేక మలమల మాడి చచ్చేది
వేలు -

సంవత్సరం
చందారు 3
పల్లెలో ప్రక
టన లందిం
చాలంటే
ఇదే

సంపుటము 9

శుక్రవారము - 11 - 2 - 38. - నెలవారు

సంచిక 6

★ యుద్ధ జ్వాలలు ★

కాంగ్రెసు మంత్రుల కార్యకలాపాలు.

నాకాసంధి.

నాకా నిర్మాణమును గురించి 1986 లో లండన్ లోని నాకా కేసులకు సమాజ్ కేసు ఒక బిల్లును గానించుకొనెను. వివిధ కేసుల యుద్ధ వాదనల ఎంతవేగగా నుండవచ్చునను విషయమై ఆలోచనలు జరిపి ఒక నిర్ణయమును ఆసభ అంగీకరించెను. ఆ నిర్ణయమునకు మించిన పరిమాణము గల యుద్ధ వాదనల ఒకరి కేసునకు తెలియక మరొక కేసు నిర్మించబడదు. కాని జపాను మాత్రము ఈ బిల్లును అంగీకరించినట్లు ఉండలేదు. యాజమానికే మరలను ఏదేమైనను ఉల్లంఘించినచో, మిగిలిన కేసులు గూడ ఆట్లా చేయవచ్చునని ఒక మరలకు యాజమానికే అంగీకరించినది.

ఆయుధాల పోటీ

నాకా సంధి నిబంధనల ననుసరించి 1948 నుండి ఏడాది 1 వ తేదీలో ప్రతి ఏడాది ప్రమాణములకు ఎక్కువ ప్రమాణము గల యుద్ధ వాదనల నిర్మించబడదు. ఈ నిబంధనలకు కట్టి తప్పక జపాను నిర్మించడానికి ప్రాణముంది. దీన్ని చూచి బ్రిటన్, ఫ్రాన్స్ ఆమెరికా దేశాలు కలసిపోతున్నాయి. జపాను కేసులను అయిదులన్నీ వృద్ధి చేసుకుంటున్నది, అన్ని కేసులు ఆర్థిక సంక్షోభానికి అడ్డంకుగా వృద్ధి చేసుకుంటున్నాయి. కాని జపాను సంధి మరలకు కట్టి తప్పక జపాను నిర్మించుచున్న యుద్ధ వాదనలను గురించి తెలియజేయవలసిన ప్రాంతాలు తెలియజేయవలసినవి, ఆరిటిగా తెలియజేయవలసినవి (రిజిస్ట్రేషన్) కను యిష్టానుసారం ప్రకటించుటకు స్వతంత్ర యంత్రాంగము, జపాను ప్రభుత్వమునకు రిజిస్ట్రేషన్ తెలియజేసి యాదిగా తెలియజేయవలసిన ప్రార్థనలు తెలియజేసి యాదిగా తెలియజేయవలసిన ప్రార్థనలు గానించుకొనెను. జపానుకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలసిన కేసులను గురించి జపానుకు తెలియజేయవలసిన ప్రార్థనలు తెలియజేయవలసినవి, ఆమెరికా దేశం యాదియమై ఒక శిఖ (వ్రాసి, యుద్ధ వాదనల నిర్మాణ కార్యక్రమము జపాను యీ నెల 20 తేదీలో ప్రకటించబడినది. ప్రకటించబడినది ఏమిటంటే మరలను నుండి ఎక్కువ ప్రమాణములకు యుద్ధ వాదనల నిర్మించ ఆమెరికా ప్రభుత్వం వారు ప్రాణము తెలియజేసు. (ఫ్రాన్స్) ప్రభుత్వం గూడ ప్రకటించును, ఆమెరికాల ననుసరించుచు ఒక సంవత్సరం వరకు.

జపాను వారు తమ నాకా నిర్మాణమును గురించి నిర్మాణమును చేయుచు తమకు తెలియజేయవలసిన వివరాలు తెలియజేయ, ఇంగ్లండు ఆమెరికా ప్రభుత్వాలకు తెలియజేయవలసినవి తమనాకా నిర్మాణ వివరాలను వివరించుటకు జపాను వారు ప్రాణము తెలియజేయ, ఆరిటిగా తెలియజేయవలసినవి జపాను వారిని కోరుతుంటే అవకాశం గానున్నది నియు, జపాను వారు ఇతర రాజ్యాలపై దండెత్తవలెను కలవాడవుతున్నామని నాకా నిర్మాణమును గానించుట లేదనియు, తమ స్వతంత్ర సంరక్షణార్థం అవసర నాకా నిర్మాణమును మాత్రమే గానించుచున్నారనియు జపాను ప్రకటించారు.

ఈ విషయమై జపాను విదేశాంగ మంత్రి యిట్లు చెప్పెను. జపాను వారి యుద్ధ నాకా నిర్మాణ విషయంగా పరరాజ్యములపై దండెత్త కూడదనియు, పరరాజ్యములపై పోటీగా యుద్ధ వాదనల నిర్మించరాదనియు భర్తనూ తములను నిర్మించి ఆధార నూత్రముల ప్రకారంగా జపాను వారు ప్రకటించుచున్నారా లేదా యనుచున్నామని చర్చించే యడల జపాను వారు ఆస్తి వర్షలో పాల్గొన గలరు ప్రస్తుతము జపాను 48 వేల టన్నుల ధారణ గల యుద్ధ వాదనల నిర్మించుట లేదు. మీరు మిక్కిలి యితర దేశాలవారే యిటువంటి విపరీత ప్రమాణములకు యుద్ధ వాదనల నిర్మించుచున్నారని జపాను వారు అనుమానించుచున్నారు. యుద్ధ నాకా నిర్మాణంలో ఆమెరికా వారు ఇంగ్లండును అనుకరించుచున్నారని ఊహించవలసియున్నది.

జపాను యుద్ధ మంత్రి

నాకా నిర్మాణమును గురించి జపాను యుద్ధ మంత్రి నూగియామా గారు యిట్లు తెలిపిరి:— ప్రస్తుతము అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను బట్టి జపాను వారు తమ ఆయుధాలను వృద్ధి చేయవలసింది. రష్యాయున్న, చీనాయున్న, ఆయుధాలను హెచ్చుగా కలిగియున్నది. అంతర్జాతీయ పరిస్థితులలో మార్పు కలిగినట్లయితే ఆయుధ నిర్మాణము కాని, ఆయుధాలను కల్గించుట గాని అసంభవము. జపాను సముద్ర తీరమునకు చేరువలో రష్యాయున్న గొప్ప విమాన దళమును నిర్మించుచున్నాడు. దూర ప్రాంతములకు విమానాన్ని 1500 విమానములు కలవు. అన్నియును తదితర కోస్తా ప్రాంతములలోను ఉంచబడినవి. ఇతర విదేశాల వారు కూడ తమ విమాన దళమును అధికంగా చేసిరి. దీనికోసం 7 వ తేదీలో చూడుడు.

పండ్ల పరిశ్రమ. మద్రాసు ప్రభుత్వం వారు పండ్లను దబ్బా లలో పెట్టి ఉంచు పరిశ్రమ గృహ పరిశ్రమగా ప్రోత్సహించుటకు ఆలోచించు చున్నారు.

బరిస్సాలో మద్యనిషేధము. బరిస్సా రాష్ట్రంలో నిషేధమును జరుపుటను గురించి ఆలోచించుటకు బరిస్సా మంత్రి బోదం రాంజు బే గారి యింటివద్ద ఒక సమావేశము జరిగింది. పల్లమంగు పాక (తాగు అభ్యాసం విశేషం) గా వుండు భద్రక తాలూకాలో నిషేధమును పరిశీలనార్థం ప్రతేక పెట్టవలెనని నిశ్చయించిరి.

అస్సాములో మారుటోరియం అస్సాము ప్రభుత్వము 789000 వ్యవసాయ ఋణములలో రు 586000 ప్రభుత్వము తిరిగి ఇచ్చి వేయి కలంచుచి. 1987 మే 30 తేదీన ప్రభుత్వం మారుటోరియం ప్రకటించి వ్యవసాయ ఋణములను వసూలు చేయవలసినది ప్రకటించి గానించెను. మారిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశం మారిజనులకు దేవాలయములలో ప్రవేశ మొన గతుకు శాసనపూర్వక ఆటంకములను తొలగించు టిల్లును బొంబాయి శాసనసభ ఆయోదించెను.

బొంబాయి బడ్జెటు. గ్రామాభి వృద్ధి కార్యములకు, నీటిపారుదల సంతునిటి పారుదల సౌకర్యములు వైద్య సహాయము, రోడ్ల మార్పు మొదలగు వాటికి రు 50 లక్షలు ప్రత్యేకింప బడినది. శాసనోల్లంఘనము జరుగవలసి యున్నట్లు కొన్ని వానిని ఆసలు భావించుటకు యిచ్చుటకు కొంత ద్రవ్యము ప్రత్యేకింప బడునని తెలియుచున్నది.

అంచ గొండిలేవం. మద్రాసు రాష్ట్రంలో కొన్ని ప్రభుత్వ శాఖలలో ఉన్న పోస్టు గులయందే అంచ గొండిలేవం మొదలగు ఆక్రమ ప్రకారం అన్నిటూ ప్రభుత్వము వారి దృష్టికి పోయియున్నాను, ఆక్రమ ప్రకారములను నివారించుటకు ప్రభుత్వం వారు క్వెరలోనే ఆప సరచర్య ప్రకారము తెలియుచున్నది.

వ్యవసాయ ఆదాయం పన్ను. వీరూరు శాసన సభలో వ్యవసాయ దాగ్ల రాబడిపై పన్ను వేయు టిల్లు ప్రతేక పెట్టబడును.

జైల్లో దంపును బియ్యం. తిరువనాపల్లి కెంట్రల్ జైలులో బియ్యము దంపును ప్రతేక పెట్టవలసి యేర్పాటులు చేయబడినవి. ఈ జైలులోని అసభ్యమును బట్టి రాష్ట్ర మంలోని ఇతర జైల్లో కూడ దీనిని ప్రతేక పెట్టవలసింది.

విభజించబడిన జిల్లా బోర్డులు. చీలకొండలోని జిల్లా బోర్డులను మరల కలపు విషయమై మద్రాసు ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించుచున్నారు.

మ|| రా|| లో రైతులకు సహాయం మధ్య రాష్ట్రములో రైతులకు సహాయము చేయ విషయమై ఆలోచనలు జరుగుచున్నది. దిన్న రైతులకు యిదివరకే రు 1 కి 2 అటాలు కిస్తున్నా కింగింపబడినది.

అస్సాములో రెవెన్యూను వ్యవసాయ సంబంధము గల ఋణములను ఆసాము ప్రభుత్వం వారు క్రింది విధంగా రెవెన్యూ చేయవచ్చుచు వుత్తర్యుల గానించెను.

కవార్, కామరూప్, దగాంగ్, లక్ష్మీపూర్ జిల్లాలలో అసలు వడ్డీ రేండును ప్రోత్సాహ కోర్కె వేయబడినవి. మైశూరు జిల్లాలో 14% ఋణములలో 100 కి 80 వంతులు, లక్ష్మీపూర్ జిల్లా లలో 100 కి 60 వంతులు ప్రోత్సాహ వేయబడినవి.

ఖద్దరుకు రక్షణ వర్తకము చేయుటలో ఖద్దరు అనుపేరును యితర వర్తకముల బట్టల కంటే పెట్టకుండా చేయుట కొరకు 1-8-88 తేదీనుండి వీరూరులో ఖద్దరు రక్షణ చట్టము నమోదు చేయబడును. తతితో నేయబడిన బట్టలను ఖాదీ, ఖద్దరు అనుపేరుతో అమ్మేడువారికి 8 నెలలు మైదాను గాని, జిల్కానా గాని వేయబడును. ఆ బట్టలను కొరతను వారు వర్తకము కొందురు. ఒకసారి జిల్కానా వేయబడిన ఖద్దరును మరల వేయబడినచో ఒక నెల 50 వంతులు జిల్కానా గాని వేయబడును. ఇట్టి చట్టములను తియ్యవలసియున్నట్లు, అమృతము కొరకు వుండుకొనుటయును, అమ్మియుండుకొను వేరము చేయుటకును.

వెంకటగిరి ఉదంతాలు.

విద్య అభివృద్ధి కి తారామస్వయంబారికి ఉద్యమమైంది. ఇప్పుడు కోలం నివాసగా ట్రాన్స్ఫర్ చేయబడ్డారు.

వీరిద్దరూ విద్యార్థులుగా శ్రీరామ రాజ స్వామి ఆశ్రమం అవ్వాలని నిశ్చయించారు. వీరిని వ్యవస్థాపక కమిటీ సభ్యులు తిరస్కరించారు.

వీ. గోపాలయ్యగారు హైదరాబాద్ గా ప్ర మాణ్యతను పొందిన రామేశ్వరం, తెలంగాణ, యా త్రాసంకర్షణ తర్వాత.

శాస్త్రీ రాజగోపాలరావుగారి మొదటి ఆరంభంలో గలూటాకు ముందుగానే తిరుగా అడవుల తిరుగా అంతర్వర్షాభ్యుదయి నియ మించారని ఎన్నడు సగారా మోగుతున్నది.

ఎన్నడు వచ్చిన క్రమింకాను నడవడానికి ది. ఆస్వాస్థ్యముగారిని తొలగించి వారి స్థానం వీరియ సుఖ్యులగునని ఏర్పాటు చేసుకొన్నారని క్రమింకా ప్రాసీదకు తర్వాత క్యా జిట్ ప్రవేశన అవ్వతో చెప్పయండగా ఎన్నడు లాభ్యం అప్ప విన్నదట.

వల్లూరు వెళ్లారు గ్రామాల్లోని క్రమింకా ఎండిపోతుంటే కలాంకము తోటయ్యారాధ హయ్యగా ఉంది. ఉండకంటే వైచేదాగా

చిల్లకూరు త్రిమూర్తులు.

ధరతంజ - ధరతంజ - నిర్వలయ్యకొండకు తూర్పు భాగం - చూడలకల్వ సాహిత్య సూదూరు వెళ్లకు వక్షణ ప్రజేత - చి. వారు వామంకర గాగ్రీకు ఆకర త్రి మూర్త్యుల తార ముఖ నివాస యంతే.

ఈ త్రిమూర్తులు సృష్టి - స్థితి - లయ కార్యాలన్ని సమిష్టి లాభ్యతతోనే నిర్వహిస్తుంటారు. శేవలను కొట్టడం, తప్పడం, వీరు పారవివ్యుండ దం, పువ్వలను కొట్టి కొట్టడం, యిత్యాది మహోదార కార్యాలు వీరి కార్యక్రమ పట్టిక లోనివి.

ఈమధ్య జన్మలేని ఒక ఆదర్శిని తంజే కర్ణంకరంకేక గ్రామం వదలుకొని సూదూరులో కలవారుకొని తా|| కాంగ్రెసువారికి చెప్పకొంటే వారు కల్లి విచారించి యిక కొట్టమని హామీ తీసుకొని ఆమెను తిరుగా తిల్లకూరులో ప్రవేశ కట్టారు.

ఇక వైవా ఆవకాశం క్రమింకా జ్యం గాకుండా తారుకోవాలని వా ఆశయం.

— ఇతి మార్కండేయ పురాణం.

వీరలు వనూలుకేస్తామని నివాసంలో మాట తాకట్టుచెట్టి తివాసిల్ దారుగిరి తెచ్చుకున్నాడట. అందుకోసం ఈ సం|| రైతులను తెట్టినవారలు వర్షవా తీరం- తోటయ్య! దుంపదంపి వనూలు తేస్తే! ఎండిపోతుంటే నీర్నిప్పించే లాభ్యత వీరులేదా?

— ఒక విలేఖరి.

పొదిలి వార్తలు.

లంచాలు.

బస్సు స్టాండుల వద్ద చేతులు చాపడం జాస్తి ఆయిపోయింది. ఇన్స్పెక్షనారి స్కీమ్లన్నార్య; ముందుకొకా ఇన్స్పెక్షనారిని గుంకేస్తున్నారని. ఈవిషయం పోలీసు వెస్టలనోటిసుకు రాశేదం కూరాలి

హిందీపాఠశాల.

హిందీపాఠశాల 8-1-38 స్థాపించింది. పంచా గ్గుల మార్కండేయకర్కగారు క్రీడగా పనిచేస్తు న్నారు!

— పోరుడు.

కనిగిరి

తహసిల్ దారే గారూ!

ఆర్యా!

గ్రామ ముసలలు ఆశాకోగ్యంతో బాధ పడుతూ మెడికల్ కన్సిల్ కేటుమీద కలవు గోరితే తాను యివ్వకపోయినా డిప్టికర్లయ్యగారు యిచ్చారుగదా!

దానిలో తమకేం యిబ్బంది ఉన్నదయ్య మహానుభావా!

— ఒకడు.

ఆది వెలమ మహాసభ.

వెల్లూరుకల్లా ఆది వెలమ ప్రోచోనాభివృద్ధి సంఘ ముచారు 80-1-38 వెల్లూరులో సమావేశమై వెల్లూరు, కడప, కర్నూలుకల్లాల ఆది వెలమ మహా సభ 1938 సం|| ఏప్రిల్ 16-17 తేదీలలో వెల్లూరుపురమందిరాన జరిగినవేటకల్లయ్యల సభ్యుల కంకుణింకం వివాదం గాల్గొని క్రియంత ఎస్. వెంకటరమయ్యవారు తి. ఎ. గారు అభ్యుత్తర వహించుటకు కోరకంటే స్ట్రెస్సు తీర్చానింది. యాక్రింద వివరించిన వారిని ఆహ్వాన సంఘాభ్య యులుగన, కార్యదర్శులుగన ఎన్నుకొనబడింది.

1. సోమరాజుపల్లి రాఘవులు నాయుడు. (ఆహ్వాన సంఘాభ్యుత్తుడు)
2. జి. వి. చలపతి నాయుడు (ప్రధాన కార్యదర్శి)
3. కాల్య వెంకట నాయుడు.
4. వెంకట కౌండలయ్య నాయుడు.
5. తూపిలి జ్ఞానకుంఠ నాయుడు. (సంయుక్త కార్యదర్శులు)

వై మహాసభకు పుర్రేర ప్రత్యుక్తరమ నా ఆహ్వాన సంఘ కార్యస్థానము (92 దండువారిపల్లి, వెల్లూరు) ఆడ్రెసుకు వా) యు మం ద కోరు చున్నాను.

జి. వి. చలపతి నాయుడు, ప్రధాన కార్యదర్శి.

హిందీలో ఒక వ్యాయవారి పంలు తన ప్రా క్షేమము పంబందించిన పనులను చేసేదని, రాత్రి వేళలయం దొంగతనము చేయుచుండును.

ముందు ప్రదర్శించబోవు ప్రదేశాలు.

సెకండ్రాబాదు- బెజవాడ-
విజయనగరం- విశాఖపట్నం
కాకినాడ- తెనాలి- ఏలూరు

పంటనే ప్రదర్శించనున్న ప్రదేశాలు.

గుంటూరు- కృష్ణటూన్సిలో - 12-2-38
బెంగుళూరు- మేజిస్ట్రేట్ టూన్సిలో - 19-2-38
నెల్లూరు- వినాయక సినిమాలో - 26-2-38

శ్రీ రామ ఫిలిమ్సు వారి ద్వితీయ ఫిలిం.

★ చిత్ర నళీయం ★

కథలో గాని- ఘోటో గ్రాఫీలో గాని-
శబ్ద గ్రహణంలో గాని- సటి సటుకుల్లో గాని-
ఇంతటి తెలుగు పిలి లేదని మార్మోగిపోతున్నది అప్పుడే ఆంధ్ర దేశంలో

★

యిందులోని తారాగణం—

ఆంధ్రా కాలంలో దీప్తవంకంగా కలుగు సత్ ప్రాతే
ఇయ పాల్గొన్నది.
అద్దంకి— శ్రీరంజని—
మాధవ పెద్ది— సరసీరుహం—
నాగ రాజ రావు— అప్పలరావు (5 ఏండ్ల వాళిక)

★

Apply For Booking:—
Sree Rama Films Ltd.,
NELLORE.

వివాహం ఏనేటులో నీటివనతి.

వివాహం ఏనేటులో నీటివనతి. ప్రజలను, ఇందులో కొంతభాగము వాపరు వల్లం క్రందను, మామూలు పల్లంకొండను, అవట్టు నీటివనతియును. యెట్లన్నవనతియు పంటచెరువుల వల్లను యేలేటివనతి, పంటచెరువుల తడియును. ఇందులో చాలాచెరువులకును సరియగు వంగు మామూలువున్నవి. యేలేటివనతి తగువనతియును పుట్టి యింకా మామూలు పుట్టినవనతియు. ఇది యెవను యేటి మొగ్రామాదులకు చెందాడో మొదలగు గ్రామాదులకు లేదు. మైగ్రామాదుల కిక్కరలేనవనతి వీరికి ప్రవహించునగాని నిది తమను ఆవిష్కరిస్తే ఆవాస్తవికములకు లోకము చున్నది. సర్వమేనకాలములో దిగువ గ్రామములందు ముందేటిని గ్రామములేదు. ఇదిగాక పం పూనియనునది జమీన్లలో వున్నదిగా నన్న మునున్నవనతి ప్రవహించును. అంతర్మున్ను పుట్టు యేటివనతి అవసరమేయందెను ఇదితమను యెద్దడికలోనగును. వీనినిబట్టి జమీన్లలో నెక్కడ భాగము నీటివనతి లేకపోయినా తప్పువనతిగాను నీటివనతివలదియు వైయున్నది.

పున్న నీటివనతియనునది శ్రీధర్మో కాపాడి కృషివేయుటకు బదులుగా యొక్కడవనతి నక్కడనే క్రియమొనరున అట్టివనతివలదియున్నది. లేదు గంగాధర రామరామప్రభువు యేలేటి మొగ్రామ జనులనుపంపించి రాట్లువేసింది కొండ వాగులకుండి నీటిని పొందినట్లు ప్రజలు చెప్పకొందురు. ఇప్పుడావధికి పోయినదినకిదా క్రిందికివిన వీరయినను సకలముగా సర్వకాలము చున్నచా లేదా యని విచారించువారులేరు. అట్టి తర చెరువులు నిండుచున్నచా లేదాయను వంక ముకు, గవనించువారులేరు వేరేమడువ నక్కరలేదు. తమవరి వాటిలోనికి ప్రవహించువాళ్ల క్రమేదా ఆమృతమునున్నది. నశించుచున్నది. ఈరీతిని వల్లవరంచెరువు ప్రవహించు చెరువు వాలు—దుర్గాడచాలు—రామయ్య కాలువవాళ్లను—చుప్పయ్యగారును ఆమృతము. చెరువుకృషి మునున వైకుంఠ కమర్కపర్వతము వీరు పెందల కడనే తీసివేయువారునున్నది. చెరువులు మరమ్మత్తులులేక మేటలువేసింది. ఈవనతినుండి నీరు వంతులువారిని సర్వకాలము చేయుటకుగాను, పూర్వపు చింతపట్ల మాధవరామయ్యగారి నీటివంతుల డైరీయొన్నా కించి రామన్నవంతులుగారి డైరీయొన్నా ప్రమాణములుగా నుంటుండెని ప్రజలు చెప్పుకొందురు. ఇదిగాక ప్రతిచెరువుకును దాని పుట్టుకవాడు జమీందార్లు గ్రామస్తుల పుట్టియాంగీకారమువై ప్రత్యేకపు నీటివంతుల కాపితాలను తయారుచేయించిరి. ఈ డైరీలను జాపితాలను వినియోగించుటలేదు సరికదా ప్రత్యేకించి వారిక పట్టణ ప్రకేషెట్టి వానిని నిలువదెట్టుటకై గ్రామాదులలో కమీటు లేదనీ కమయోగింతుల కొనసాగించుకోవటముగాను వానిని బయట చుచు కాలము గడుపుచుండును. ఈరీతిని వంతుల నమలుజరుపుటకును, 20 యేండ్ల సారి వానిని మార్చుటకును పూజుగొనించును. నీటివంతులు అయోమయమై తగవులు యెరువడించుచున్నవి. గ్రామములు ఆరాచకములగుచున్నవి.

నీటి వంతుల నమలు జరుపుటకు ముందేటిను అట్టివనతి వనతియ చెరువులకు వశపర్వకొని వాటి క్రిందినాగులలో లెక్క చాళిలా మొగ్రామాదులను పట్లమునకు, వేర నీటివనతి విధించబడుచున్నది. వనూధారపు చెరువు భూములకును, లెక్కడ పంటకును నీటి వనతి విధించ బడుచున్నది.

★ వ లె ట గ ళ మోష ★

కాని అట్టివనతివాళ్లు వ్యాయతనా తమకల్ల కొలవనొందిన రయితు వనియు, వాని నమలు వని పుటుకు మాత్రమే తాను వాధ్యుల వనియు వేల యాదివనతో తెలియదు. రయితుయొక్క ఆమా యకర్మమును దుర్బలకర్మమును యింకొకట కావ జుయు. వీనిని మరమ్మతు చేయవలసి వచ్చినపుడు మాత్రము అది తమకు సంబంధము లేదనియు ఇది పాత జాబితాలలో లేదనియు, యామధ్యనే మరమ్మతు జరిగింది రనియు తప్పించు కొనుచున్నది. ఈరీతిని ఆశేక చెరువులు మేటవేసింది. ఇందుకు వల్లవరం చెరువు ప్రమాణము. (ఇదిగాక జమీన్లలో వాటి వాటి గ్రామాదులలో ధూసంపాదన చేయుట కలసి) మరమ్మతు పోమ్మయోజన వాటి కావలసిన ప్రత్యేకపు మామూలుగాదా కల్పించ బడుచున్నది. వీనివలన నీటి సర్దుకాటు మరంత ఆయోమయముకు చున్నది. కొన్ని మరీకాలముల కలన కొంత ముంపుకు ప్రకేషియను తప్పించుట కవకాళము కలదు. కాని అట్టివనతి పూజుకోనే వాధుడు లేనందు కలన అరసానునే విశేష పంట నష్టము సంభవించు చున్నది. వీనికి వల్లవరం చెరువు క్రింద పుర్రమాములే తార్కాణము. * * *

పెండ్యల గ్రామ రైతుల క సాలు.

ఈ గ్రామము నందిగామ తాలూకాలోనిది. మా గ్రామములోని జనసంఖ్యగా మనామ్మ వీయులు 2800, విమ్మజాతులు అనగా మాల మాదుగులు మమారు 250, మిగతావారు ఘమారు 500 మంది జనులు యున్నారు. మనామ్మవీయుల యిండ్లసంఖ్య 800 విమ్మజాతుల యిండ్లసంఖ్య మమారు 35. మనామ్మవీయు యావరణలో బజారులు సంయుల వర్సెరా వదలగా 18 యకరముల ప్రకేషియో వైజనసంఖ్య కాపురము చేయుచున్నారు. మాలమాదుగులు 60 శెంట్లు నికేకర్ల ములో కాపురము చేయుచుండిరి. మనామ్మవీయులకు, తదితరులకు, నికేకర్లము చాలకపోవుట కనుక, మాయెట్టు శ్రీ జమీన్దారు గారు ఆరె

కాపు భూములతోపాటు మాకు యిండ్లు కట్టు కొనుటకు స్థలములు క్రియమను యిన్వెస్టమెంటు చేరినవన్ను ఒక్కొక్కయింటిలో 25, 30 నుండి మనస్సులతో క్రిక్కిరిసి చాలాభాధలు పడుచున్నాము. యిండ్లవైన యిండ్లు యిండుకుట చేక క్రిక్కిరిసి యిండుకుటచేక ప్రజలకు ఆవా లోగ్యముకలిగి కలరా మొదలగు లోగములచేరి భాధపడుచున్నాము. గాన మనామ్మవీయులకు నికేకర్లము మమారు 80 యకరములు గావించునకు ఉత్తరచైత్రము తూర్పుచైత్రము గలకర్మముల వారు అక్షయ్యయింటి యిండ్ల స్థలములను యిప్పించ కోరుచున్నాము.

మా గ్రామములో మనామ్మవీయు శ్రీకావాల పోరంబోగలు రెండున్నవి. అవి గోరీలచేత నిండి యిండుకుటచేక ప్రత్యేకముగా మమారు 6 యకర ములు క్రియమనున పొందియున్నాము. ఆధూమి వ్రా శ్రీ జమీన్దారుగారికి ప్రతివనకర్మము కిస్తు చెల్లించుచున్నాము. ఆకిస్తు మాఫీచేయించ గలదులకు కోరుచున్నాము. ప్రస్తుతం వైకారణమువలన స్వకానముగా ఉపయోగించుటలేదు ఆధూమిని శ్రీకావాలమిక్కిలి తీసుకొనియున్నాము. పొందువుల శ్రీకావాల మా గ్రామములో ఘమారు 70 శెంట్లు మాత్రము యున్నది. ఇంక పెద్దగ్రామమునకు యీ శ్రీకావాలమి చాలక పోవుటచేత దానిప్రక్కాయున్న పట్టాధూమి గలకర్మములవారు తీసికొని స్వకానమునకు యేర్పాటు చేయవలసియున్నది. యిది చాల అవసరమై యున్నది.

మా గ్రామములో మాలమాదుగులకు స్వకానము లేకపోవుటచేత చాల యిబ్బందికరముగా యుండి కేవలములను వనీపోరంబోకలో పాతివేయి చున్నారు. అందువలన యేటివనతి చెడి ఆలోగ్యముకు భంగము కలిగించుచున్నది. శ్రీకావాలమిక్కిలి మమారు 8 యకరములు కావలసియున్నది.

మా గ్రామములో రంగావారి చెరువుయున్నది. ఈ చెరువు 6 గ్రామాదులకు మధ్యనున్నది. మమారు 12 సంవత్సరముల క్రిందటవరకు ఈ చెరువులోని నీరును ఈ గ్రామ కాపురములును, పశువులును, వర్సెరా గల ప్రాణిజీవీపయోగ పనులందెడిది 12 సంవత్సరములనుంచి చెరువుకు

మరమ్మతును చేసావుటచేత చెరువు పూడిపోయింది. దానిని జమీన్దారుగారు రయితులకు పాటు 1 కి. ను, 200.0.0 లకు అమరకవరముచున్నాడు. యీ చెరువు విస్తీర్ణం 20 యకరములు. ఈ చెరువు గ్రామమునకు ధర్మచెరువు అయియున్నది. గలకర్మములవారికి వెండిమున్నదిగాని జమీందారు గారికి యేమిన్నీ వాళ్లులేరు చెరువుకు తిరిగి క్రియించి ప్రజలకు మిగిలిన ప్రాణిజీవీ పయోగం చేయవలసిగాను. యిదియుగాక 1860 సంవత్సరములో గలకర్మముల సర్వీసుగారును పోరంబోకల విడిచియించి రయితులకు యుపయోగించే ప్రకారము చేయించ కోరుచున్నాము. సర్వే జనునందులకు చాల యిబ్బందియు కలవు. పట్టా ట్రాన్స్ ఫర్ ఆము జనునందులకు అశేక భాధలు కల్గుచున్నవి గలకర్మములు గ్రామాలకల్లు యేర్పాటుచేయవలసినది.

మనామ్మవీయు వినారానామోటు, మధురుపూడి గ్రామ రైతుల యి బ్బం దు లు.

మధురుపూడి పీతాధరం వస్తేటుకు చెందినది. యీ గ్రామమునకు సారీవా 8600/లు కిస్తులు చెల్లించుతారు. యీ గ్రామములో 11 చెరువులు వున్నాయి. యీ చెరువులు మరమ్మతుకువచ్చి 30 సంవత్సరాలు అయినది యిప్పటివరకు మరమ్మతుచేసిన పాపాసపోలేదు. వస్తేటువారు అసలీ భూములు చవుకుట్టాలు అందుమీద వీరు లేదు ఎలాపంకంబుంది రిమీషను యివ్వడం ఆచారంలేదు వస్తేటువారికి. వీరికేస్తారు రైతులు ఆ పోషనపోషణ వీరి పన్నుకడతారు. వారిపన్ను వారికి వసూలు కావాలిగాని చెరువులు మరమ్మతు లేకపోతే వారికేమి అవసరం. చెరువుల చేపలికి వేలంపెస్తారు. ఆసామ్మ ఖమ్మివీయెనా వాగుచేయించరు. యిదేగాక ఒక చెరువుకొక కైతుకు పట్టా కట్టుచున్నారు.

డి. హనుమంతరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి. రాజమండ్రి తా. రై. సంఘం. బిటగుంట గ్రామ పరిస్థితులు.

5 సంలగా పంటలు సరిగ లేవు చెరువు క్రింద ఘమారు య 500 లు మాగాణి వున్నది. వనూధారంక్రింద య 500 లు కలవు. ఈవనూధారపు భూములకు మెట్టకర్మగాక రు 4.1.0 తిర్వ కానీ వనూలుచేయవలసిమందినను. రు 1.0 గా 40 సంల లకు య 500 లకు రు 80 వేలు వసూలు చేసియున్నారు. వీనివనైవ నీటి సమయ యిక్కరనే యింతవసూలుచేయడం ఆచార్యం.

బిటగుంట గ్రామమునకు పడమరగా 4 మైళ్ల దూరములో చావడలవర్ష వుట్టులివారుకు కట్టిన అనకట్టుకు దక్షిణముగా వుట్టులి వాగులోనుంచి కాల్యక్రియించి మా గ్రామ వెంకన్న చెరువు కెద్దడిగాచేసి, యీ భూములు ఆచెరువు అనుకట్టులో చేర్చిగాని లేక మా గ్రామపుష్పతిప్ప మొదలొకని కడలోద తిప్పవరకు వెద్దాయగుంట మీదుగా చెరువుకట్టువలసి అక్కడ క్రొత్త చెరువుకొని, ఆచెరువు అనుకట్టులోనైవను యీ భూములు చేర్చించి నీటికష్టము యిప్పించుటచాలావీలుగా వున్నది. ఈ ప్రకారం చేయుటకు ఘమారు రు 10 వేలు పట్టవచ్చును. ఇందువలన మెట్టకర్మముల కైతుల భాధనివారణకాగలను.

—కొర్కపాటి వెంకారెడ్డి. వీరికొరం 10-వ నీటిలో యారుదు.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుడు 40 సంలగా ప్రఖ్యాతికెందినది. కేవలము బాధనిర్మూలని. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పలకు దివ్యామృతము. తలనొప్పల మామూలు, వాయుపోటులను బాధను, పొచ్చపు నొప్పల బారనోలును, బొట్టు పోగొట్టును, కెంకెంకల కేడియను, వాపుల రూమాపును, దగ్గును తగ్గించును, దురగను తొలగించును. అమృతాంజన లియిటెడ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

కొన్ని మచ్చతునకలు.

ఋణనివారణ బిల్లు

గుంటూరు జిల్లా సరియైన మొదటి బిల్లు లాభము లను చాలవరకు తగ్గించినది. జమీందార్లు, సామాన్య కార్మికులు, డిప్యూటీ కలెక్టరు, కలెక్టరు, సబ్ కలెక్టరు ప్రభుత్వము లొంగిపోయినప్పటికీ సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడు, కాశ్రీ మొదలగు నాయకులు యాభిప్రాయములతో గరిమివద్ది, స్వంత ఆస్తులకు ధరించిన ధరలను తగ్గించుటకు చర్యలు చేపట్టినారు. ఇట్టి రైతు శ్రేణిలోని వారు గమనించే ప్రేరణలను ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రి బలమును మాది యార్జించుటకు ఆపజయము వీరికి చేకూరినది.

ఈ ఋణనివారణ చర్యలతో కార్మికుల రైతులకు వచ్చిన అపరాధములను తగ్గించినది. ఇంకొకటి వీరికి వచ్చిన అపరాధములను తగ్గించినది. ఇంకొకటి వీరికి వచ్చిన అపరాధములను తగ్గించినది. ఇంకొకటి వీరికి వచ్చిన అపరాధములను తగ్గించినది.

—వాసిని.

రైతు ఋణ నివారణ బిల్లు చట్టమిది. ఈ చట్టంలో రైతులకు వాటికి బంగారం వంటివి మేలు చేసినది. కాని అసలు రైతులకుండా ఇది కొంత వయం. అంతే ఈ చట్టాన్ని చేసినందుకు మద్రాసు మంత్రివర్గంలో మా ధ్యవాదాలు.

ఈ బిల్లు కొన్నింటిని చర్చించుచున్నాము. ఈ బిల్లులో రైతులకు వాటికి బంగారం వంటివి మేలు చేసినది. కాని అసలు రైతులకుండా ఇది కొంత వయం. అంతే ఈ చట్టాన్ని చేసినందుకు మద్రాసు మంత్రివర్గంలో మా ధ్యవాదాలు.

రైతు ఋణనివారణ బిల్లు తగ్గించడమేగాకుండా దాన్ని తీర్చడానికి కూడా తగిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఈ విషయమై కూడా కార్మికులు మంత్రులు తగిన శ్రద్ధ వహిస్తారనే సమ్మతులున్నాయి.

—ప్రజామిత్ర.

రాజకీయ ఖైదీలు.

హరిపుర కార్మికులు ముగియగనే మహాత్మా గాంధీగారు వంగరాష్ట్రమునకు వచ్చి డిటివ్యూలు రాజకీయ ఖైదీల విడుదల విషయమై తిరిగి ప్రయత్నము చేయుచున్న ప్రకటనలకు గురైనారు. అప్పటికి తెంగాలు మంత్రులు కొరత 4 నెలల గడువు ముగియును.

మనము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమును ముఖ్యమంత్రి కాంతి సరియైన ధర్మమేగాకుండా కాపాడినవో మన ప్రయత్నము సఫలమగును. అందరినీ ఒక్క మాటకు వదిలివేయలేదని కోరెడి కోర్కెలకు అధికారులు తరచు చెప్పుచుండు అడ్డునాశమును మరువకుండుముగాక. దౌర్జన్యములకు యోమాత్రము తాపాంగీకరణ వారికి లొంగినవారే ముగియును. ఒక్క రాజకీయ ఖైదీ తెలుగులో మిగిలియున్నాడు. మనము సరంతరాండ్రాభవము జరుపవలెను. కాని ఆండ్రాభవ కారణముకాదు జరుగవలెను.

—సుబోసు మంత్రివర్గము.

వెడ రేషన్

మనకుందరము మనకల్పలన్నిటిని కేంద్రీకరింప చేసినచో రైతులు ప్రభుత్వము వైద్యకేంద్ర ప్రాంగణం చేరదు. ఈ వైద్యకేంద్రాన్ని కాచా యని వాయనమును. ఒక కేంద్రాన్ని మన చేతులు ఎంతటి సాహసమునైన పీర్చినాని నిగోధించితిమని నేను ఖండితంగా చెప్పగలదు.

వైద్య వైద్య ప్రభుత్వములు తమకువెరించిన ప్రజాసమస్యలకు పరిష్కరింపలేని కారణం చేత వాటిని పొందినవారికి చికిత్స చేయవచ్చును. రైతులు సామాజిక ప్రభుత్వమును భారతీయ జాతీయ తనను బొత్తి గావడము. వారికి వీరికి వ్యతిరేకము నుండి విభేద మేర్పడినది. ఈ విభేదమును తగ్గించు భారతీయ తీర్మానములను స్వీకరించు ముఖ్య పరిష్కారములుగావు.

—జనమాల లాల్ నెహ్రూ.

హరిపుర కార్మికులు

వర్షాల్పము అప్పుతముగ జరుగుచున్నది.

అక్షరము, నీరు, పారిశుధ్యము మున్నగు యేర్పాటులన్నియు చాల ప్రశంసనీయుగ నున్నవి.

ఆరు ఆరు గుంటల భారతీయ విద్యార్థులు కట్టి తో తయారుచేయబడెను. ఈ విద్యార్థులు అదమరతిగా కట్టెను. నడిచేటట్లు వాటియ పతాకము, తలవై కి ముందు కలదు.

మన ప్రభుత్వమును బట్టి రైతుల సేవకు నుండి 2 లక్షలు 51 లక్షలు 80 లక్షలు కేరళా నిర్మించబడిన రథంలో గొంగొండవారు.

విరలువగరంలో 20 వలమంది రైతులకు బసలు యేర్పరుపబడెను.

మామూలుగా బసలు ప్రతి కేంద్రమునకు 6 యియ్యవలెను. వీరవారు, రైతులును ఒక్కొక్కరు 4 అణాలు యియ్యవలెను. 200 మందికి తగినకాల అద్దెరు 50 లు.

రైతులకు భోజనరేటు తూటకు ఆరుకానలు. ఖర్చుకు గృహసంకేతముల ప్రదర్శనములకు గామాలలో తయారుచేయబడిన పన్నుపుటల ఎత్తున ప్రాముఖ్యత యివ్వబడుచున్నది, విరలువగరమునకు 51 ద్వారములు గలవు.

అక్షరకందల శ్రీలు వరుసగా తూర్పుండి కర తిరగళ్లలో భాగ్యమువలన రియ్యమును, గోదాకు పిండిని తయారు చేయుచున్నాడు.

కార్మికులు పనులన్నియు నిరుపేదలగువారి చేతులకు జరుపబడుచున్నవి.

తపనీనడి గర్భమున బావులను క్రవ్వింది ఆ నీరు క్షీరించేటటువేసి కొలొయాల ద్వారా స్వయం చేయుచున్నాడు.

ప్రదర్శనకాలలో త్వరసాయము, నూలుబడ బుట్ట, బుట్టలు చేయుట, చర్మములను చక్క చేయుట, బట్టలు పాత్రలను చేయుట, మానెగానుగ లాద బు, కాగితములు చేయుట, తేనెగిలను మొదలగు నుట మొదలగు పనులు చేసి చూప బడును.

రైతులకు 8 రోజులలోగా జరుగును. గాంధీజీ చిత్రము 8 రోజులనే చూపబడును. 10 రోజులకు ఖాదీ ప్రదర్శనము తెలుచెదదు.

తునితాలూకా కిమినల్ ట్రైబ్యు ప్రథమ మహాసభ.

(1) వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారి అధ్యక్షోపన్యాసమునుండి

కనీసపు వ్యవసాయసూచి.

మనదేశంలో రైతులు ప్రభుత్వం వర్షాల్పము నుండి కూలీల సంఖ్య పెంచు వెరిగిపోయింది. మనము పరాయిదేశాల విస్తృతము విశేషముగా కొనుటలను చేసినము పోగొట్టుకున్న లక్షలకొలది మనదేశమును పొట్టుగడక సేద్యపుకూలికొట్టు కొని వచ్చాడు. చెన్నకాశభానిలో వీరి సంఖ్య క్రిందివిధంగా వృద్ధిచయింది.

(పతి 1000 మందికి)	సం 1901	1911	1921	1931
	299	274	274	429

1931 లో వీరి సంఖ్య 46, 22, 565; 1931 లో 50, 95, 120 ఈవిధంగానే జరిగితే త్వరలో దేశమంతా కూలీల మయమవుతుంది. అవసరాని కన్న మించి కూలీలుండబట్టి నిజమై సరాసరి రెండు అణాలకన్న మించదంటారు. పట్టణాల్లో పావలాచిక్కితే వెటవెటలు. ఈకూలి ఇతరదేశాలలో పోల్చిచూస్తే సగుబాట్టుగా ఉంటుంది. మనదేశం లీదేశమైన విద్యుడులో కనీసపుకూలి వారానికి పా. 1-4-0. ఇందులో ఒక రోజు వెలవు. మిగిలి 6 రోజులకు దినానికి 9 ఘంటల మాత్రమే పని. అనగా దినానికి 2-10-8 అట్టి నడన్నమాట. తొమ్మిదికన్న ఎక్కువ ఘంటలు

పనిచేయనే ఘంటలు 0-4-0 వరకు కట్టియియ్య వలెను ఇంకొకటి కట్టింది కూలీయిచ్చినయజమానికి 260 రూపాయలు అగ్రికల్చరల్ (Agricultural) wages Act of 1946 వన వ్యవసాయ కూలీలకు సంవత్సరానికి 4 మాసాలు మాత్రమే పని ఎక్కువంది. మిగిలి కాలమంతా వాములు (ధాన్య పువ్వు) ధాన్యం అమ్మకాన్నికోరి తిరిగివచ్చును. ఈ వాములను మించిపోవుచుండును. వరియైన కొలొయాలలో కూలీలొందకు ఈకూలియిట్లు ఇంటింటికి మారుచుండును. ఈవిధంగా వాములు చేసి పోవలసినవారి కడుపులు గొట్టిన సంపాద్యము భవనంల మిద్దెలకు వెట్టినయ్యుచుండును. ఇటువంటి కట్టెలు తల ముందుకు కూలీలకు యుట నివారించుటకు ఉపయోగించి పరమేశ్వరదని మద్రాసు కార్మికుల మంత్రివర్గము తీర్మానించుట కార్యము యరద్యము! మూలి వానికన్న నిజమైన వ్యవసాయకుల డెండున్నాడో!

కష్టతీవుల పార్టీ. ఎన్నికలలో కష్టతీవులంతా ఒక కట్టుగా ఏర్పడవలెను. వీరి ప్రత్యేక సంఘాలండవలెను. కాని కార్మికులలో చేరవలెను. చేరవలెను వీరి కులము. అంటిచుట్టే వీరిమతము వీరియాచారము. కాశ్యాధికారము లభించినగాని వీరికట్టులు గట్టె కట్టె. ఇది లాభపడుతుండును స్వదేశీవ్యాపారాన్ని తొలగిస్తూకొనవలెను. అందుకై కాశ్రీ ముఖ్యమంత్రిని సంపూర్ణ స్వరాజ్యాన్నికోరే ఇతర అన్ని పార్టీలతోను కూలీలహాద కలిసి స్వరాజ్యకోరాటాన్ని సాగించవలెను. ఈ ముజే క్షయముగల కష్టతీవులపార్టీ (Working class party) ఆంధ్రదేశంలో స్థాపించవలెను.

25 BEST QUALITY STOVE JADI BEEDIES. 25
SMOKE & ENJOY STOVE BEEDI
SMOKE & ENJOY
BEWARE OF IMITATION
M. MURTUZA HUSSAIN & CO. NO. 82 KARODA ST. NELLORE
ఒకసారి పీల్చి పొగాకునందలి సువాసన గమనించు.

ఆమృత జీవనము
ఉజ్వల నవయావనము
అమృతజీవనము అది ఒకశోభ, ఒకతృప్తి, ఒక ఆనందము. అదే నవనోజ్వల యోవనము. సౌఖ్యము. శరీర సౌష్ఠ్యము. ఉష్ణరక్తము. చెక్కిల్లకు రాగరక్తము. నరములకు సత్తవ నిచ్చు జీవనమంతా — అంతరాయములేని — ఒకే ఒక సౌఖ్య సుఖా ప్రవాహము. ఆమృతమును సౌఖ్యజీవనము కావలసినవారికి జీవామృతము ప్రసాదించగలను. జీవామృత సేవనము ఆరోగ్య బలములను ప్రసాదించును —
ఆమృతమును జీవనానికి జీవామృతము
ఆయుర్వేదాశ్రమము, మద్రాసు.

The Id...
Tel...
24-35+35(0)

పచ్చిమోసము!!!

ఎవరి ET...
సత్యనారాయణమూరి?

పల్లిపాడు ఆర్కే సేవీకరి
వస్తూనే ఉన్నాము.

జమీక రైతు పరిశోధకాధికారి:-
పల్లిపాడు ఆర్కే సేవీకరికి దాక్తున్న సత్యనారాయణమూరి అనుభవ్య కోవూరు శాలాకా కమ్మపాడుకు వచ్చి తాను దాక్తున్నది కమ్మపాడు స్వదేవియే, పల్లిపాడులో అనుచుండు ఆశాభీష్టం రక్షణాలయసోదరతకు భవయనో మనియి. చందాలు వినియోగించుచున్నాను. చాలామంది చందాలు వాగ్దానము చేసియున్నారు. వీరిని గూర్చి ప్రతికలలో తెలిపే ఏమీకూ చేయించును ఈ విషయమై యార్యము తెలుసుకోవటమే వ్రాయుచున్నాను. ఈ విషయమై వివరములు ప్రతికా మాంయుని తెలిపగోరుచున్నాను.

కమ్మపాడు } ఇట్లు,
9-2-38 } దాక్తురు వి. ఆచార్యుని

ఈ విషయాన్ని గూర్చి మేము వినా రించగా ఆలేను ఈ జిల్లావాడు కాదనియు, ఏ గ్రామస్థుడో తెలియదనియు ఇతను దాక్తురు డిగ్రీ ఏమీ పొందలేదనియు, కమ్మకులస్తుడు కాదనియు, పల్లిపాడులో యిట్టి సంస్థ ప్రస్తుతం లేదనియు, అసలు సత్యనారాయణమూరి గారు పల్లిపాడు గ్రామాన్నుండి కాపురం లేచిపోయి గూడ చాలాకాలం అయినదనియు, తెలియుచున్నది.

కావున జవాబుదారీ లేని యిట్టి వ్యక్తులకు చందాలు యివ్వకూడదని మాలసహా.

-(జ. రై. స.)

13 వ కమ్మ మహాసభలు.

18 వ కమ్మ మహాసభలు జరుపు ప్రయత్నములు తీవ్రముగా గావింపబడు చున్నవి. క్రమ మహారాజు ప్రతికా సంపాదకులు వ్యవస్థాపక అను శ్రీ పత్రికాటి రంగమహాయోధు గారిని గాయమున నిరంకర సంచార కార్యనిపుణులై యున్నారు. అనంతపురము జిల్లా యాయోధు డౌతు దేవతానుగ్రహానికి గురి అయినా సభా కార్యక్రమ మనకు ప్రయత్నము అున్నానా జనకములుగా నున్నవి. సంపాదకులు పథావ్యవహార నిపుణులగుటచే "కమ్మమహాసభ" ప్రతిక క్రమమున ప్రకటించబడు తే 2-3-38 ది. 13 వ కమ్మ ప్రతిక యధావేది ప్రకటించును. చందా దారులాలస్యమునకు తమింప ప్రార్థన.

పత్రికాటి చలమయ్యనాయుడు,
చే. శే. శం.

"కమ్మమహారాజు" ఆఫీసు, అనంతపురం.

క్రైస్తవుల్లో అంటరానితనం

7 జూలై కార్మిక శివాలయము నిర్మించుచు మొదలు ఆదిత్య క్రైస్తవులకు, యితర వర్ణ క్రైస్తవులను ప్రత్యేకంగా చూడకుండా ఏర్పాటు చేయవలసియును పాటింపబడుచున్నాను అది ఆ క్రైస్తవులకు రామవల్ల అంతోని వర్ణ క్రైస్తవుల ప్రక్క జాత్యులగా వివక్షగానై విలించు తెలుసును. వీరి గురువగు తాంబూలర్ని ఆ పిల్లవానిని తీసి గుడికిని ఆ పిల్లవానిని సంబంధములేవలదు చేసిరి. మరీ విచారణ గురువగు డి. హెచ్. ఆర్. గారు జయవల్లికి వత్ ప్రసాదమును (రాత్రి భోజనము) యిర్పాటు పరాధించెను. అంతట కనాడిపాలెపు క్రైస్తవులందరు ఒక మహాసభ చేసి క్రైస్తవులకంటే రామవల్ల క్రైస్తవులకు అధ్యక్షుడైన వారిచేర్యలు ఖండించిరి. మరియు ఈ అంటరానితనమును నిర్మూలించుటకు క్రైస్తవ యువజన సంఘమును స్థాపించిరి. యీ సంఘములోని 9 మంది సభ్యులు మరల ఒక సభ చేసి అంటరానితనమును శివాలయములో తొలగించాలని ప్రార్థించుచున్నామను తీర్మానమును వివక్షగాని పాదసన్నిధికి పంపిరి. నిన్నటి దినము వైసంఘములోని 9 మంది సభ్యులు చేసిన పనులు చాల ఆక్రమము అందుచే వీరిని మరము నుండి వెలికియించుచున్నాము, అని తీవ్రపూరి ద్వారా గుడిలో పాటించిరి.

—ఒక నిలేభర్.

జమీక రైతుల సభ.

వాదాప్రతివాద

ఆనకాపల్లి తా. వాదాప్రతివాద - వాగవరం - చుట్ట గరం గ్రామముల జమీక రైతు మహాసభ సభ వెతికంకెట్టి వెంకటరెడ్డిగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగినది.

మూరంపూడి శ్రీహరిరావుగారు రైతు ఋణ చట్టాన్ని గూర్చి, భూ. వెంకటాచార్యుగారు కార్మికులను గూర్చి మాట్లాడిరి.

ఈ సభలో వాగవరం ఎలి మెంటరీ స్కూలు ఎత్తితలయూడదనియు, మునగపాకనంది వాదా పల్లి, వాగవరం వరైరాగారి ములకు గోడ్డును జయించవలసినదనియు తీర్మానించిరి.

—గ్రామవాసి.

ఆంధ్రకవులకు విజ్ఞప్తి

మహాశయిలారా!
మాధవీకావ్యములు ప్రబలిపోయిన పల్లెలలో ఉపన్యాసాల ద్వారా ప్రచారముచేయుట అంతగా ఆకర్షణీయంగా యుండుటలేదు. వారికధల గ్వారా, నాటకములు నుద్దల ద్వారా వైతే కాకుండా మన వుద్దే ఆకీయాలు ప్రబోధించవచ్చునని నా యువభవంద్వారా తెలుపుచున్నయంకాబట్టి కార్మిక, కర్షక, సమస్యలు వారి చేసినది కష్టాల మోడను, సామ్యవాద, ప్రభు, సిద్ధాంతాలమోడను. రమ్యో కథలమోడను, వారికధలు నాటకాలు, నుద్దులు, వ్యాసిన వాటిని మా సంఘము తరపున ఆచ్యుతయ్య మతాము,

గిట్టలూరు } చేగి రెడ్డి బాలి రెడ్డి,
8-2-38 } ప్రధాన కార్యకర్త,
కర్నూల్ జిల్లా రైతు సంఘం.

చేర్యును గారికి జవాబు.

సరసింహులకొండ మీటింగు విషయం.

ఈ నెల 4 నేటి జమీక రైతుల జిల్లా మునిసిపల్ కార్యకర్త వీ. సి. నువ్వారెడ్డిగారు రావేతియొక్క 20 మైదర్ సస్టిమొటు లో నింపించా అందలో మునిసిపల్ మీటింగు జరుగుచు కలిగిన కదంతి నిరాధారమైనది వ్యయముగ ప్రకటించుట సంబోధనము. కాని ఏవర్తి కలో ఆట్టివందలి ప్రకటించబడెనో ఆ ప్రతికమహార దానిని తెలుపరలెనని ప్రతికాధికారిల భర్తయును గుర్తించిని మా పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు ప్రతికా విశేషముల కనీసభర్తయును మరచుట చాల విచారణ కరము. కదంతి నిరాధారమని చెప్పి అంతటిలో ముగించిన కా ముచేసి కాని మేము భర్తయిద్దముగ తర్కించితిమనుట సహేతుకము కాదు. మేము చేసిన ఆ సర్వీసుకు మేముతో మాకు జోడవడలేదు. మేము వ్యాసిన కదంతి జరిపించిది ఆ ద్వారా ఆ కదంతిలోని అసలములు నిజమో అబద్ధమో మాకు తెలియదనుట ఆ సర్వీసులో మాకాన్నియు చట్టవిరుద్ధముగా గర్తవ పాపానింపనుట అబద్ధమో కాన్ని అయితా చర గాలానుభవముకలిగినట్టి జవాబుదారుల విద్యాధిపతులైన మునిసిపల్ కవునిలకొకరు ఆవిషయము చెప్పినపుడు అది నిజమో అబద్ధమో ప్రతికల ద్వారా కనుగొని పురమున అలజడికాపుట ప్రతికాధికారి భర్తయు కాకపోవునా? గడచిన మీటింగు ఆంధ్రమున సరసింహులకొండమీద కాన్నిలర్లందరు చేరి బడ్డెటు విషయములు చర్చించునెను ప్రస్తావన వచ్చినది అబద్ధమో అట్టి ప్రస్తావనయే గారితని చేర్యును గారు చెప్పగలరా? అయితే అది యిజా ఫ్యూర్ మీటింగుకు అని కొందరు భ్రమపడి వైస మారో చెప్పిన కవునిలకొకరు చెప్పటయు, అబద్ధమో జవాబుదారుల యొక కాన్నిలరువిన చెప్పినవారను మేము ప్రయోచించుట తప్పా? సరసింహుల కొండలో మీటింగు జరుగునట్లు తీర్మానింపబడినదని నిష్కర్షి వారైగా నేమయినా ప్రకటించితిమా? మేము మాకప్పటికి వీలైనంత వరకు విచారించితిమే జాగ్రత్తగా కదంతియేమని వ్రాయుటలో శేకమేమి ఆ సర్వీసులేదనియు, వదంతియొక్క నిజానిజముల ప్రతికా ముఖమున కనుగొనుట ప్రతికాధికారుల భర్తయు సక్రమమార్గము ప్రతికలనేకము సహజముగ నవలంబించు విధానము కాకపోలేదనియు, చేర్యును గారు గ్రహించుట విధ్యుక్త భర్తయు.

సంపాదకుడు, "సుబోధిని" నెల్లూరు.

రాయలసీమలో రైతు రక్షణయాత్ర.

ఈ నెల 16 తేదీనుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు రక్షణయాత్ర రాయలసీమలో ప్రారంభింపబడును. ప్రధానముగా ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి గురు చలసాని వాసుదేవరావు గారును పీఠుట ఆధ్యక్షులగు కొమ్మారెడ్డి సత్యనారాయణమూరి గారును దేశ వాయుకర్మల కమిషనరు రైతులందరును జిల్లారైతు సంఘముల ప్రకటన కార్యక్రమములో పాల్గొని యాత్రను జయప్రద మొనర్చునని కోరుచున్నాను.
నందూరి ప్రసాద రావు,
మేనేజరు, ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘం.

నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు ఎన్నికలు.

ఏలూరు జిల్లా ఎన్నికలు జరుగుచు ప్రయర పరదిన ప్రకటన ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారి కడ వటి సర్కులగు ప్రకారం యాత్రించి విభవంగా ముప్పాడవైసంది.
15-2-38 నియోజక వర్గముల నిఖర జాబితా ప్రకటన.
7-8-38 } కడయం 7 ఘంటలు మొదలు
8-8-38 } యంకం 6 ఘంటలలోను వామినేవ నులు తీసికొనటం.
(జిల్లా, తాలూకా, పట్టణ, డివిజనుల సంఘములకు)
9-8-38 } స్వాగ్రహిని కడయం 8 ఘంటలు
10-8-38 } మొదలు.
11-8-38 పామ్యంకం 5 ఘంటలలోను వుట సంవారింపుకొనుట (వికే దాస్)
12-8-38 నిఖర అధ్యక్షుల జాబితా ప్రకటన.
19-8-38 } జిల్లా, తాలూకా, సంఘసభ్యుల
20-8-38 } ఎన్నికల శేషం.
21-8-38 }
22-8-38 } వోట్లు లెక్క పెట్టుట.
23-8-38 }
24-8-38 పట్టణ, డివిజన్ సంఘముల ఎన్నికలు
25-8-38 పట్టణ లెక్క పెట్టుట.
26-8-38 పట్టణ, సంయక్త సంఘముల యెన్ని కలు (ఆధ్యక్ష కార్యదర్శులు, కార్య నిర్వాహక వర్గము, సివిక్ బోర్డు)
27-8-38 జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము (ఆధ్యక్ష కార్యదర్శులు, కార్యనిర్వాహక వర్గము, సివిక్ బోర్డు ఎన్నికొనటం, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుకు ఆధ్యక్షుని పేరు నూచించుట)
30-8-38 పట్టణ సివిక్ బోర్డుల సమావేశము, మునిసిపల్ ఆధ్యక్షుల దరఖాస్తులు తీసికొనటం.
1-4-38 పట్టణ, కాంగ్రెసు సివిక్ బోర్డుల వై వామినేవనులగూర్చి జిల్లా సివిక్ బోర్డుకు పంపుట (సిఫారసు చేయుట)
3-4-38 జిల్లా సివిక్ బోర్డు సమావేశమున నిర్ణయించుట.
6-4-38 ఆధ్యంతరములు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు చేరినలెను.
8-4-38 రాష్ట్ర సంఘము వారి ఆధ్యక్షుల వై సలా యే నియోజక వర్గముల ఎన్నికలు ఎన్నికలు జరుగుచున్నాయుండు వాటి వర్గముల జాబితాలో ప్రకటించ బడును.
జామ్నా శేషు రెడ్డి,
యెలకలకలసీమ, జిల్లా కాంగ్రెసు కమిషనరు.
రైతు సంఘ సభ్యులను చేర్చుకొనుటకు గడవు.
రైతు సంఘ సభ్యులకు శేషుటకు గడవు
31-1-38 తేదీనుండి 28-2-38 వరకు ఆ భా రైతు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి గురు వాసుదేవరావు గారును పానింద సరస్వతిచే పాడిగించుచుండిగా ప్రయోగించువరకు సభ్యులను శేషించవలసినదిగా పోయెచున్నాను. రాష్ట్ర రైతు సంఘ ఆధ్యక్షుల జిల్లా సంఘములనుండి సభ్యుల సంఖ్య తేరవలసిన అభ్యుత్పేది 4-8-38 గాని శేషున సభ్యుల నిమిషం ఎప్పటికప్పుడు జిల్లారైతు సంఘములకు అందినెను కలసిందిగా పాచ్చురించుచున్నాను.
చలసాని వాసుదేవరావు,
ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి

జమీనైతు

11-2-38.

ఆఫీకలో భారతీయుల ఘోరస్థితి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు భారత దేశము ప్రాముఖ్యతను మాక్రమించుచున్నను, బ్రిటిష్ వారి సౌకర్యార్థము భారతదేశము యెన్నియో విధముల నుపకరించుచున్నను, యాసామ్రాజ్యము యొక్క మరొకమూలనే భారతీయులు నానాలనస్థలు పాలగుచుండుట ఘోరముగనున్నది. బ్రిటిషుసామ్రాజ్య తంత్రము పుష్టమగుచున్నది. కెన్యా ప్రభుత్వము యూరోపీయనులకు పీఠ భూములను ప్రత్యేకించి భారతీయులకును, ఆఫ్రికా దేశీయులకును పనికిరాని భూములను చాలి చాలకుండునట్లు పంచిపెట్టింది. కెన్యా ఆఫ్రికాస్త్రీలపై పన్నువిధింపబడెను. ఆఫ్రికాదేశీయుడు నినుంచుచున్నను చెంతన రిజిస్ట్రేషన్ కార్డువుంచుకొనవలయును. కెన్యా భూవివిభజనను గురించి కార్టరు కమిషన్ నియమింపబడి ఆవిచారణసంఘ నివేదిక సూచనలను బ్రిటిషు ప్రభుత్వంవారంగీకరించి పీఠభూములయందు యూరోపీయులు తప్ప మరెవ్వరును భూస్వామ్యమును కల్గియుండరాదని నిశ్చయింపబడెను. ఇప్పుడు ఆర్డరు-ఇన్-కొన్సిలులో యాయేర్పాటు శాస్త్రీయగునట్లు చేయబడుచున్నది. ఈవిషయమునుగురించి కామన్సులభలో క్రూకుజోన్సుగారు ప్రశ్నింపగా 1906 సం॥ నుండియు ఆచటి భూస్వామ్యముల విషయమున అట్టి ఆచారమే వర్తించుచున్నదనియు, ఇప్పుడావిషయమున ఏవిధ త్రాస మార్పును చేయదలచుకోలేదనియు, పూర్వచార పద్ధతిలో ఏలాటి మార్పు జరగనేరదని ఇండియా ప్రభుత్వంవారికి పూర్తిగా తెలిసియున్నదనియు కలోనియల్ సెక్రెటరీగారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఈసమస్య నేటిదిగాదు. చాలాకాలము నుండియు ఆందోళన జరుగుచున్నదేకాని, ఆవృత్తియుగూడ భారతీయుల కష్టాలు తొలగినవిగావు ఇండియాకు వచ్చిన తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయులకు సభ రాయబారవర్గ నాయకులు గా, వారి సుదీనుగారు ఆసోసియేషను ప్రెస్సు ప్రతినిధిత్వం చేర్చిన విషయములును, యీ రాయబారములో వచ్చిన

యూరోపియన్ గారితో కలిసి కిక్కురము కేంద్రసంఘకార్యదర్శి వ్రాసిన లేఖయు గమనించినచో తూర్పుఆఫ్రికాలో భారతీయుల కష్ట యిరుముల పాలగుచున్నారో స్పష్టమగుచున్నది.

ఈవిషయమున ఇండియా ప్రభుత్వము యేమియు చేయజాలకున్నది. కేవలం సానుభూతితోనే కాలముగడుపుచున్నది. కడుపు దహించుకొనుచున్నపుడు మంట చల్లారుటకు ఆవసరకార్యము గావించవలెగాని, మాటలతో నేమిప్రయోజనముండగలను? భారత ప్రభుత్వమునుండి విజ్ఞప్తులు కలోనియల్ కార్యాలయమునకు గావించినను యేమిలాభము? ఆలకించు వారెవరు?

విదేశములందున్న భారతీయుల యెడల యాదేశమువందలి వివిధ రాజకీయ పక్షములన్నియు యేకాభిప్రాయమునే తెల్పుచున్నవి. కాని దీనిని సరకు చేయువారెవరు?

ఇక ఈకష్టాలు తొలగుటెట్లు? భారతీయులు యూరోపీయనులతో సరిసమానముగ సౌకర్యములు, గౌరవము పొందగలిగినచెప్పుడు? ఈవిషయమును గురించి ప్రతిభారతీయుడును ఆలోచింపవలసియున్నది. భారతదేశమందు భారతీయుల కేనాడు స్వాతంత్ర్యముబ్బినో ఆసాటికగాని విదేశీయులలో నుండు భారతీయులకు మంచిరోజులు కలుగజాలవు. భారతదేశ ఇతర పమస్యలు గూడ భారతదేశమునకు లాభకరముగ పరిష్కరింపబడజాలవు. ఇందుకై రాజకీయ పక్షములన్నియు స్వల్పఅభిప్రాయ భేదములను పాటించక, చేతులుగలిపి సత్వర సంపూర్ణసంపాదనకై పాటుబడి విదేశమందలి తమతోడి భారతీయులను విముక్తులచేయ ప్రయత్నించ వలసియున్నది.

మల్లీ వారి నే కొట్లాడట.

జమీనైతు ఎడిటరును కొట్టిన శ్రీమాన్ బామాసా హెబుగారు - యర్రనాటూరుగారి కుమారుడు దేవరాజులు గ్రామజీగారి దివాలైన నీలిరామస్వామి గారిని బూట్టుతో 4-2-38 తేదీ సాయంత్రం నెల్లూరు బజారులో కొట్టి నాడని రామస్వామిగారు పోలీసురిపోర్టు చేశాడట. ఇదేం అవకాశమో?

గౌరవ యోగిగారు. శ్రీ రామ రాజగారు ఇప్పుడు అనబాచలం గా కలెక్టరీలో సుంధాశ్రమంలో కలెక్టరీలో ఉన్నాడు. కలెక్టరీలో ఆనాడు కడిపారెం

పంజాబులోనికి రంగంగారు రాకూడదు.

క్రమినల్ లా ఆమెండు మెంటు ఆర్టుక్రింద పంజాబు ప్రభుత్వ ఉత్తరువు.

ఇన్ స్పెక్టర్స్ క్యాంపు ఉద్యోగుల మహా పథకు అధ్యక్షతనొందుటకు రంగంగారు ఢిల్లీ కుండి 4 ని రాత్రికల్లెలసియుండెను. డి.కె.ట్టు

కొన్ని రైలులో నెక్కుచుండ గా క్రిమినల్ లా ఆమెండు మెంటు ఆర్టుక్రింద పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి గారి సంతకము X లిగిన నిషేధపుట్ర

య్య అందిచేయబడెను. ఆ ఉత్తరువునందులుగలవు.

“ప్రజాక్షేమమునకును, శాంతికిని భంగము కలుగ చేయునట్లు రంగంగారు ప్రవర్తించియుండెననియు, ప్రవర్తించబోవుచున్నాడనియు పంజాబు గవర్నరు నమ్ముటకు తగిన కారణము లున్నవి గనుక పంజాబు ప్రభుత్వ చీఫ్ సెక్రెటరీ వద్దనుండి వ్రాతపూర్వకముగ అంగీకారము పొందినగాని పంజాబు ప్రవేశింపరాదు, పంజాబు రాష్ట్రంలో నుండరాదు.”

ఇన్ స్పెక్టర్స్ క్యాంపు ఉద్యోగుల సభాధ్యక్షత వహించి యింకేసభలో నుపస్థానింపక వెంటనే లాహోరు వచ్చి కల్లెలసి పంజాబు కేసు టుట్ అనమరించెదనని పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి కేడి రంగంగారికి తంకెనవీరి. ఈ వంతులను అంగీకరింపజాలనని రంగంగారు జవాబుపవీరి.

ఈ నిషేధపు టుత్తరువు అధర్వయినదేగాక నిరంకుశమైనదనియు, తాను శాంతికి భంగము కలుగజేసి యుండినచో ప్రాసెక్యూటు చేయుట ప్రభుత్వ కర్తవ్యమనియు, కాని పంజాబు కర్నకు లతోను, కార్మికులతోను సన్నిహిత సంబంధము కలుగజేసు కొనకొంద చేయుటకు యీ పద్ధతి వలంబించుట ప్రాధ్యతవహించు మంత్రివర్గమున వెంత మాత్రమును మార్గమునది కాదనియు, అనేక సమయములందు, అనేక సమలకై పంజాబు ప్రాంతీకంపనలసి యుండుననియు, భారతకాసున సభ్యుని పనులు నిర్వర్తించుటకుకూడ పంజాబు లోనికి రావలసియుండును గాన యీ నిషేధపు టుత్తరువును ఆలస్యములేక ఉపసంహరించు కొనవలసినదిగ రంగంగారు తన ప్రతికర్తరమందు తెలిపిరి.

ఇండియా ఆకు.

భారతదేశములో యున్నరుపబడెన్ను షెడల్ రలో ప్రభుత్వవనంక హెచ్చు అధికారముల నిర్వహణ ఇండియా ఆకును ప్రభుత్వమువారు సవరణగావించెదరాయని ఇంగ్లాండు కామన్సు సభలో గాలవర్తి గారు ప్రశ్నింపగా, ప్రధాన మంత్రిగారు చాంబర్లెనగాట సవరణచేయుండెద ప్రకటన రుపిచ్చెన.

తడ సాల్టు లైసెన్సు దారుల యూనియన్, లిమిటెడ్.

తడ సాల్టు లైసెన్సు దారుల యూనియన్ లిమిటెడ్ వారి బాండ్ రిజిస్ట్రేషన్ 5-2-38 తేదీన యూనియన్ కార్యాలయమందు సమావేశమై గావించిన తీర్మానానుసారము ఇండియా కంపెనీల చట్టము సెక్షన్ 206 (1) ప్రకారము కంపెనీని చాలంటుకొన రద్దుచేయవలసినదిగ తీర్మానింపబడినది.

కే. రామలింగారెడ్డి, లిక్విడేటరు.

నెల్లూరు వార్తలు.

వనోటల యజమానులు సమావేశమై మునిపల్ కార్మికులకు వనోటల్స్ పై లైసెన్సు ఫీజును విధించవలసిన ఆలోచించుచుండు ప్రభుత్వ పట్ల నిరసమును చూపుచు తీర్మానము గావించిరి.

నెల్లూరుల్లో పంజాబు ఉపాధ్యాయుల మహాసభ నెల్లూరులో పురమందిరాన యీ నెల తే 21 తీన జిల్లా విధ్యా శాఖాధికారి గుత్తీయు త యా. కృష్ణరావుగారిధ్యక్షత జరుగును.

మునిపల్ కార్మికుల సమావేశం తే 15 ని సాయంత్రము జరగును.

గవర్నరుగారు యీ నెల తే 28 ని వచ్చును. ప్రతిసంవత్సరం రంగ నాయకుల తిరువాళ్ళి పండ్ ర్షమున జరుగు అగ్రికల్చర్ ఎక్స్ పోజిషన్ గవర్నరు గారి రాకసందర్భమున యేర్పాటు గావించబడునని తెలియుచున్నది. గవర్నరుగారు దర్శించు ప్రాంతీకం, డిల్లీక ఆందచందగా వుండుటలు ప్రభుత్వాలు గావించబడుచున్నవి.

పబ్ అసిస్టెంట్ యిన్ స్పెక్టర్ ప్రెస్ గారు!

కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చిచాక వున్నతో ద్యోగులతో సహా ధనుషకుంట్ల తమకు నిరా ఘాటంగా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోనే బండ్ల కనికీ కల్లెలపురు కడకు బండిహాడుగకుకూడా చేయ జావడం, కాలచక్రం యేరితిగా తిరుగుచున్నది గమనించబండదం, విచారకరం. ఇకనైనా పాత పద్ధతి వదలుకోండి.

తిరుపతి కేవలసాం ఎస్టేటువారు తిరుత్తేని, కచ్చివాడు తాలూకాలలోని భూముల తీర్చిదిద్ద సెటిల్మెంటు చేయదలచి గావించిన యేర్పాటు ననుసరించు గవర్నరు మెంటు వెచ్చిలో సర్కెట్టా ర్తీ వారు యీ తాలూకాలలోని భూములను మా త్రము ప్రస్తుతము పకడివిజన చేయుచున్నాడు.

వోల్కర్డ్ ప్రాజెక్టు విషయము ఆలోచించు టు 81 తేదీన మంగల్లో సభలోకి వోల్కర్డ్ ప్రాజెక్టు ప్రజాక్షేమము కం డిట్యూరును యిన్స్ పెక్టరును, యీ సంవత్సరము బడ్జెటులో వోల్కర్డ్ ప్రాజెక్టుకు ప్రభుత్వమువారు యేర్పాటుచేయ వలసినయు తీర్మానము గావించబడెను.

కాంగ్రెసుకు గావించిన యిటువంటి 6 చ్చి వారి ప్రాజెక్టులను వారిచేతలో బిజ్ డిమాండ్ ప్రయం కల్పించువాడు.

విశ్వదాతగారి ఎనేటో గూడకటవు

వైద్య పంజరేను-
శివును పీఠుతున్నాది.

వెదగొల్లపాలెం ఎన్నెటో గూడకటవు విశ్వదాత గారి వాణిజ్యరీతి పురుగుగానైయు స్తుతి. వెదగొల్లపాలెం ఎన్నెటో గూడకటవు సముద్రపు ఉప్పునీటికి అంబంబుడి, ప్రయాణ పుకర్ణ విహీనములై, టోటును మయలులందు పల్ల పు స్తలములలోని గూడకటవును కచ్చి పుగలనేడి జలభాగములకంద ఏర్పడి గ్రామగ్రామములకు మంచి అటంకములై తెలుసుటయే కాక, భూశి విడి వపుతువుట్టింది, ఏ కా తి యొక్క యై గాని నాటబడినో నశింపుటతో దృఢమయ్యెను.

ఈ వెదగొల్లపాలెం ఎన్నెటో చుండల, తాడితెన్న వెదగొల్లపాలెం అను గ్రామములను, 8 కివారు గ్రామములకు పోతు, నిదమగ్గ, ఇంద గూడకటవు అనేడి గ్రామములను గలవు. ఇందలి ఏ గ్రామమును తీసికొన్నను, ఆ గ్రామమును నలుకైపుల ఉప్పునీటి ప్రణాళి వలపు ఇట్టి గ్రామ ములగా ప్రణాళి వల వాక్రియించుకొని వర్షము వాధారములేకొని, తొన్నె, కరుతెనక, ఉలక, రాగి, మొదలగు మెట్టయెలు కొలదిగ పండించు కొని పల్లపు గ్రామములకు గొంపోయి వార్షకు పద్ధతిలో తమకు వాణిజ్యవస్తువులు తెచ్చుకొనుట పరిపాటియైయుండెడి. ఇందలి రైతులు కట్టుకొ నుటకు బట్టయ, తినుటకు తిండికొనాడలేక కరువు ననుభవించుచుండును. కేవలము వర్షము వకై మొగ్గివచ్చుచుండు కాల తేవములచేయు ఈ రైతు లకు మంచి నీటివనకి గూడ కట్టుకొనెట్లు.

ఇందు నిదమగ్గకు వెడి గ్రామమున పుయారు 400 యేకరముల భూమి గలను. ఇందలి వైరుల నియమ వైచెప్పబడిన మెట్టయైతి. కేవలము వర్షా ధారమున పండింపబడునది. ఈ గ్రామమున పశు వులకెను నీరు త్రాగి నుటకు వనకొచ్చుచెవులేక. దరిసిన వర్షము నింకచేయుటకొను జనిండా రులు తగువనకి కల్పించకయున్నాను. ఇందు ఏయెవలకాలో స్వంతమునకు ఖర్చువెట్టుకొని తన స్వంతభూమిలో క్రైస్టయంకొనిన చెవు యికి రులు వాడుకొనటకు ఆర్థకలేదు. ఇందుకు జనిండా రులు ఆచారరైతులకు ఏసపోయ్యము చేయుటలేదు. ఈ గ్రామమున పుయారు 80 సం పారములుగలవు. దీరందరకు ఒక్క మంచ్చిటి నయ్య ఆధారమైయున్నది. అదియు శిథిలవస్థ యందున్నది. చందల, తాడితెన్న గ్రామములు కూడ ఇట్టిగతియందున్నవి.

ఇన్ని కష్టము లిట్లుండ దైవికముగ కూడ ఇట్టి ఆచారరైతులకు కష్టకాలము సంప్రాప్తించెను. 1847 వ ఫస్ లీలో వర్షముకురియక, సకాలమందు పంటలు వైరులు నాటబడక, కేయబడిన వైరు లకు నీరుకొరకక, పంటలు మాడిపోయినవి. కేవ లము మెట్టయెలచే కేవలము కాలతేవములు చేయు ఈ రైతులకు మెట్టయెలు మున్నె అయి యున్నవి. జనిండా రులు తమకొస్తుల నివ్వమని నిర్బంధించుచున్నారు పొట్టకూటికి ఏమిగతియని అల్లాడు ఈ యొక్కేటై రైతులను 1287 వ ఫస్ లీకి కిమ్ముల బివివక్ యిచ్చుటచేయి పక్కలకై నొక్కొచ్చుచున్నాడు.

1847 వ ఫస్ లీలో వర్షముకురియక పంటలు మాడిపోయి పొట్టకూటికి గతిలేక యున్నారని రైతులందరకు ఎన్నెటో జనిండా రు గారు విశ్వదా తకు మహాచరు నొకనానిని సంప్రకొనియున్నాడు. కాబట్టి విశ్వదాతయైన కేవలదాతకును, దేశము మాటటుంది, ఈ దీదరయిగులకు కిమ్ము లొకవక్ అనేడి రక్షణయొసగి ఉద్ధారంబ మని వివచువుకొ కిమ్ము పొగ్గివచ్చుచున్నాడు.

— గ్రామరైతు.

చలపతి- మేనేజరు కులకాటాట-

5-2-88 తారీఖున పోతాల్లంకు చలపతి ఎన్నెటో మొక్క విద్యావంతుడగు మేనేజరు గారు, ఎన్నెటో పరిపాలనలో క్రొత్త యధ్యాయ మును ఏర్పాటులలో రచించుచున్న రాజుంబు వగు వాయుదత్తయ్య గారును దయచేసిరి. ప్రార్థనము క్షణపాఠ సంవర్షములో రైతులు తోకొచ్చు ఎన్నెటో వాక్స గతియేసిన తేలి భూములను తిరిగి క్రయమునకు చేలము పూడించివారు. ఎన్నెటో సంబంధించినవారే యిరువైపులనుకేరి చాలా మొత్తమునకు పూడిరి. నీస్తుకేటుగూడా నెక్కొ వగా ప్రకటించిరి. వీనివిట్టి తాడ రయితులు భూములు పండుటలేదు, దరిద్రము తాండనమాచు యున్నది. నీస్తుకేటుకు తగ్గించవలసినది అని తేయు వాచోళిన వ్యాయవద్ధతిగాలేదని ప్రకటించుటకు ఎన్నెటో రుతేసిన యొక ఎత్తుగా కనబడుచున్నది.

ఇదియనుగాక కాంగ్రెసు, రైతుసంఘము యీ గ్రామమున దిండివాణివద్ధి యగుచుండుటలేక, తిప్పింపులను మొదలంబు భగ్నము తేయవలయునని తిప్పింపులందు నెక్కొవసంఖ్య కమ్మవారిదనియించి రాజ్యం కాంగ్రెసు రైతుసంఘు నెడించు కమ్మ వారికి కుటుంబమునకు వదు ఎకరముల భూమి నిచ్చెదమనియు ప్రకటించుచు మేనేజరు గారు వ వ్యావహారానినె తెలియచ్చిరి. ఇదిరలో ఒక సము దాయ శాఠి యుండెనుచారు. ఇప్పుడు సభలో గూడిన సముదాయ (Samudar in council) అని గూడా నేర్పరని సభలో గూడిన సము దాయ గారు ఫలాని వారికి భూమి నివ్వవలసినదని భవవక్రమిచ్చిపో భూమిని బ్రహాదించెదరటం. తిద్దాధికులే యిటువంటి సంకుచిత కులతర్కమాన్ద మున బడిపోవుచుండగా విద్యాధికులుగాని వారి చర్యలకు విచార నువసాకులేదు. జమీనేరుకు నెన్ని యొకదవ సంఘటనలు కలుగునోయని తది తిరులు భయభ్రాంతులగు చున్నారు. దాదాపు అన్ని కులములలోను పోతాల్లంక గ్రామములో వ్యవసాయ ప్రపంచమున ప్రాతినిధ్య స్థాపించుచు.

— కమేటరుడు.

మునిసిపల్ ఉద్యోగుల తీర్మానాలు.

మునిసిపల్ ఉద్యోగు : ఇవరి తాడి వారు 26-1-88 లేది సమావేశమై క్రింది తీర్మానముల గావించిరి.

- (1) మునిసిపల్ ఆఫీస్ లో ప్రతి ప్రాంతంలోను పని అధికముగాను, గుమాస్తాలు చాల తక్కువ గాను వున్నారనియు, (2) మునిసిపల్ ప్రొవ్యోగము వెన్వక్ వచ్చెడిగాను గాన 25 సంవత్సరములు సర్వీసు అనునగాని, తక్ 50 యేటగాని నిర్బంధ ముగ రైతుల కావలెను పద్ధతి ప్రకారం వెట్టుకొడ దనియు, (3) మునిసిపల్ కమిషనరు గారు మునిసి పల్ సిబ్బందికి రక్షణ కలిగించ వలెననియు, (4) మునిసిపల్ ఆఫీస్ లో 4 వ తరగతి తీసివేయుటచే ప్రొవ్యోగమునండి తొలగింపబడిన ప్రవాధ్యాయు లకు నాకరి యివ్వవలెననియు, (5) మునిసిపల్ పర్సొనుల్ ప్రొఫును వారికి యితర అధికులలోకలె రీవులకెప్పుడు యివ్వవలెననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

దివితాలూకా రైతుసంఘ ప్రకటన.

యానెల 28 తేదీనకు ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘమువారు సభ్యులను చేర్పించుటకు ప్రక టించియున్నావ గాన యానెల 20 తేదీనకు దివితాలూకా రైతుసంఘమువారు సభ్యులను చేర్పించుటకు ప్రచారముచేసెదను. తాలూకాలో లోని రైతుసంఘమువారున్న వదకు సంఘము లేని గ్రామరైతులను వివిధగా సభ్యులను చేర్పించవలెను. రసీదుపుస్తకములు యీ దిగు వారిని కలుసుకొని పుస్తకములు తీసుకొని ప్రార్థించు.

- 1. కాకతీ రాజర్ల చంద్రశేఖరరావు గారు, వెదములేది.
- 2. చలపతి రాజు గుత్తికొండ సత్యనారాయణ గారు, చినకల్లపల్లి.
- 3. చలపతి రాజు కొర్రపాటి రాజేశ్వర రావు గారు, చలపల్లి.
- 4. అవనిగడ్డపేట గోపాలరావు గారు, కొట్లగడ్డ.
- 5. అవనిగడ్డపేట వేములపల్లి వెంకయ్య గారు, కొత్తపేట.

యానెల 20 తేదీనాటికి సభ్యులను చేర్పించి పుస్తకములు రుసుము తాలూకా రైతుసంఘ పాడే అధీనుకు పంపవలయును. తల్లారైతుసంఘ ముందు పంపినో తాలూకా సంఘమునకు రారల సిన రుసుము పంపవలయును. రుసుమురాక నీస్తు వచ్చినయడల ఆమోదింపబడెను.

అద్రెసు:—
చినకల్లపల్లి, శ్రీకాకుళం పోస్టు
దివితాలూకా రైతుసంఘ కార్యాలయము.
గుత్తికొండ సత్యనారాయణ,
జి. తా. 2. (పు. కార్యదర్శి)

విరూపుపేట కాంగ్రెసు సభ.

ఈ ధిరా సభ్యులకు ఆధ్యక్ష కార్యదర్శుల నెన్నుకొనుటకు గాను 26-2-1988 లేది పక్ష 2 గంటల బహుపల్లె గ్రామములో సభిజనుగును. సభ్యులెల్లకు విశ్వప్రార్థన.
ఆహ్వానకర్తలు
గుండా గెరటారెడ్డి
లక్క వెంకటనారపరెడ్డి

దీనిని చకువండి! యితర ప్రకటనలు చూచి వకలు ముందులను కొని మోసపోకండి!!
చూపవములో ముసలితనము!

యావమును మేము తెలియక రాగిం పక్ష ఆశీర్వాదముతో కలిసియు మిరిశిక సంభోగము లేకను వాస్తవప్రయోగము యింకనూ యిటువంటి చేయగూడని పనులకేరకు పుస్తకముల పొగొట్టు కొని యింద్రుమును వాణిజ్యమున కొని అపు మానమునకు ప్రభువులకు యిది కక సంకీర్ణంబి దివ్యోపధము. దీని కి పత్రికములేదు. నీవంది కుణము కాశీని నిరూపించువారికి వీటికేరకు రెం దింకలు ఖండితముగా వాపన చేసెదను.

ఇందియస్తంభక

20 దినములకు సరిపోవుంది నీసా 1 & 2.0.0
10 దినములకు సరిపోవుంది నీసా 1 & 1.4.0
కపాలాచార్మి ప్యాకింగుచార్మి 0.8-8.0
అమిరిభోగము చేరకు శ్రేమామనంతు మిరము

లేక వుండుకలిగి కృపించి యింద్రుము నీస్త, స్వప్న స్ఫులితం, కీర్ణుస్ఫులితం రకకర్మ సంభావ లము కేయంబుడు కెంక తెలియక కష్టమీన మగుట అనేక చెమకారణములచే నచ్చము మాత్ర ముగా తీగెనయ్యుట సంభోగమునందు అలసట, ఆయాము కాళ్ళు నడుమునొప్పులు సంభోగచ్చ లేకుండుట, అర్చిష్టములకు నరమునకు అక్తి గలుగుట, లేపన కేక లేకపోవుట వీటిని దీని పారదోలి మాలమునకు పోతున్న వుండును చల్లార్చి శ్రేమామనకు చల్లవనమిచ్చి యింద్రు మును గట్టిపరచి లేపనకొచ్చి గతికలి సుఖము నందు అసంభవించిన గాచేసి కృపించి శ్రేమామన బలము, కండపుష్టి, ముఖమునకు తేజస్సు వృంధ క్షత్ర్యమును పోదోలి పునవత్సమును రక్షకుని చేసి దీనియతోమను పడకయందు వారివారికే తెలియును.

మర:— అర్జును గ్రామమువారు ముందుగా 2-0-0 తేకి 1-4-0 పంపువారికి కపాలాచార్మి లేక పంపబడును. 4-2-88 లేది మొదలకొని 25-2-88 తారీఖువరకు యీధరకు పంపబడును. అటువైగా పంపబడెను.

కలయువారు:—
శ్రీ వీరబ్రహ్మాం వైద్యశాల,
మల్లేరిమట్ట, తిదపాస్తా,
నెల్లూరుకోట్ల.

3 వ ఐ లెండ్

“నేను కొన్ని లోభబుద్ధులు వాడితిని. అప్పటినుండియు వాకంతో వాధానివారణ గలిగినదని వినుటకు మీరు సంకీర్ణించు కలంకును.

ఈ జబ్బునకే నీలోనునందును, ఇందియా యందునుగల పలువురు దాక్షిణ్య వికీర్ణిపాండితని-కాని ఫలిత మేమియు గలుగలేదు.”

10. వెలక్స్ పాసేక్ మిసర్స్ థెకినా ఆంధ్రప్రా.
3 వ ఐ లెండ్-కోలంబా

జవ్విందారీలలో జబర్ దస్తీలు

ముక్కాల యెస్టేటువారి దుండగాలు.

ముప్పాళ్ళ రైతుల ముప్పటిప్పలు.

ఈ గ్రామములోని ధూమలకు ల్యాండు అట్ల పుట్టి భూస్వాములను కేసులు బాధిచేకావ. వలెయును వాడు విధించి గెమ్ముల రైతులను దనే కనూలు చేయుచున్నాడు. అందుకునుండి శ్రీ కల్వకువారికి అప్పిచ్చుకొని గొప్పగా బాగుగాకట్ట కేసులు వాఖులు కేసుకోవలసి దని అర్జతులేకావ. కాని రైతులు పాడు నుండకయు జమీందారువారికి ధియపడియు దావాలు వాఖులు చేసికావలేదు. వెమ్ముకోవలసి కేసుచెల్లిస్తునే యున్నాడు. రోదులు వ్రాసియున్నందుకు 0-2-0 అ యిచ్చుకోవాలి. పోనీ రైతులకిందివదలైనా వ్రాసియున్నాడీ అంటికోన్నిటికి కావీలులకేమందా పిండవచ్చునను కైనది తెలియకుండా యున్నా ఫలాకా నెంబుకుందయని తెలియకుండా కొన్ని సంకేతములు చేకుండా దడుచేయుచున్నాడు. చదువు కాని రైతులకేరవున అడిగేదికట్టలేక అలాగే ఉంటాయికాలోలు రోదులుని పూకెస్తుం టాడు. కొన్నికొన్ని కారణాలవల్ల బయటకుపెట్టే అని ఎండకు పనికిరానిది తెలుసుకుని చింతిస్తుం టాడు. పూర్వము కట్టాలు యిచ్చినప్పుడు సర్వే చేయించుతామని ఈవభ్య సర్వేచేయించి ఇది కరవంటి ధూమిచాల తగ్గిపోవుటవల్ల అను లలోపెట్టక మానేకాదు. పదవ పట్టాలవరకు 1845 ఫసలీలో అంక్యమైంది కాక ఇంకవరకు సర్వేచేయించి కొత్తపట్టాలు యిచ్చలేదు. క్రయ ములు అయినయెడల నూరురూఫాయలకు ఇరు దుచొప్పన నజరాణాలు యిచ్చుంకే ట్రాన్సిఫర్ల అంగీకరింపకుటలేదు. ట్రాన్సిఫర్ల ఫారములో నాన్యులు సరిగాలేనయి విడుదల చేసినవారిలో సహా రైకోలుకావ సమయినికచ్చి వివరాలు చెప్పే ట్రాన్సిఫర్ల చేస్తామంటూ తెలియపర్చి అక్కడకు వెలికి నజరావాలకు చేసేపెట్టారు. క్రయదారు పొమ్మ విల్లోనకునున్న కర్వార మత్తెలుకొందాం రావయ్యా అంటే అడుగో ఇరుగోవంటూ ఆయనపెట్టేటిప్పలు నజరాకా లంటూ యెస్టేటువారి తిప్పలు వెనుకమా యి ముందు గోయిగాకొంది రైతుపని. విభాగాలైనవో రు 50-0-0 చొప్పన యిచ్చుకోవాలి.

ఈవిధంగా నజరాణాలు చెల్లించనికారణాన గెమ్ములకునుండి శ్రీ కల్వకువారికి అప్పిచ్చెట్టు కున్నందుకు రోదులు అడిగినందుకు కోపోద్దీపితులై గ్రామము కట్టబడినవాటినుండి రైతుల కష్టసుఖ ములయందు పాల్గొంటున్న చాలివాండ్లను విడ వీసి రైతులకు గుడ్డలువుతుకేమందా సమ్మేచేయిం చాడు. అందువీద చాలా యిచ్చుండుటపడి క్రొత్తచాలివాండ్లను తెమ్మకొని పనులు నెర చేయుకుంటాయంటే పాక చాలివాండ్లను ప్రోత్సహించి కొన్ని అస్యపుకేసులు పెట్టిం చారు. అకేసులలో ధూమారు 325-0-0 ల వరకే రైతులు బహిషకాలను చెల్లించియుండిరి. కొన్ని కేసులు కొట్టిచేయబడిన. ఇప్పుడప్పుడే రోదుల పరిమోనవికావని తెలుసుకొని కేసులు మనియాద్దరి ద్వారా పంపుచున్నాడు. కాని కొన్ని సొమ్మ విట్టివచ్చుటికి చాలా తేల్చి పనులుచేస్తునే యున్నాడు. జవాభిక్కర్తి మూకులకు వ్రాగా యుండి గ్రామము ఇరుకుగావుంది. చుట్టును

ధూమలలో ఇట్లు కట్టుకోవాలంటే యెస్టేటు వారు ఒప్పుకోవరు. పాముచాను ధూమలు మాకేంటి అక్రమించుకొంటున్నాడు. వెట్టులు విధియందు రైతులకు వికోనులైన పాక చాలి వాండ్లలో వోవరికి పోదామపు పెట్టింది (వెల లకు ఇచ్చుండికలిస్తున్నాడు ఇందుకునుండి గవ ర్మెంటువారికి తెలుపుకుంటే ఇంకవరకు దరి మోపు కలగలేదు గ్రామములో ముప్పాళ్ళయ్య అంక్యునే కేవలంనుట్లుకలవు. ప్రతిసంవత్సరం బాధియు జుగుచుండును. పదయ గుట్టుచుట్టునే మున్ను చాలిధూమి యెస్టేటువారిదేనని చెప్పకు నని చాలివాండ్లను గృహములనిమిత్త మీయనిలే యి ప్రయత్నించుచున్నాడు. సర్వే చేయించ వలసి కేర్వరువారికి అప్పిచ్చెట్టు కొంటే రు 50-0-0 ల ఖమ్ములు దిపాదేట్టు చెల్లించుకొని అర్జతులేకావ. అందువీద మున్ను యానుభ్య పర్వఅడిమనర్చి పాలిమేరలు వగయిరా చూచు కొనిపోయాడు. యావిధంగా అభిలషాలైవా నుకు దిక్కులేని మానందిగాడు తాలూకాలో నివయాల యా కేవలద్వారా తిలకించి సాయ పడేవారికై యెచుచున్నాడు కూర్చున్నాడు మా రైతులు.

— ఒక రైతు.

వేగాయమ్మ వేట యెస్టేటువారి దారుణం.

మర్రిపాడు గ్రామంలో కూచిపూడి రంగమ్మ తాలూకుధూమి వారంకోజులక్రింద యీ సాయ పమ్మకు జల్లచేసివారు. జల్లచేసివారిని ఆ మె ధయపడి పమ్మకట్టితే కాపుకూలి యని 0-12-0 ఎట్టుకగా వుచ్చుటవారు. యీలా కాపుకూలి పుచ్చుకోవడం చాలా దారుణం. మద్రాసు టులు సహాయచట్టంలో యీ సాయపమ్మ యీసంకర్పి రం పెట్టెంబరు నెలవరకు యిచ్చనమ్మను అని యుంటే దాని లక్ష్యములేమందా యీ సాయ పమ్మనే జల్లచేసి కాపుకూడా కనూలుచేస్తుయి న్నారంటే యెస్టేటువారియొక్క గిరిన ప్రవర్తన పాతకులకు విడికీమవుతుంది. యీలాంటి కష్టాలు జమీన్దారులకు కందరకు అనుభవమే. యీవాడు మనమంతా జమీందారీపద్ధతి పోవాలని ఎటుగెత్తి చాటుకున్నా మెండుచేకనన్న యీ జమీన్దారులకు జమీందార్లు వారితాచేదార్లు వెట్టుబాధలు అంతులేవు. కాపుకూలియనిమామాళ్ళు అని, ఇంకా అనేక విధాలుగా వారిని రైతులు సంకృష్టిపర చాలి. లేచోలే వారిగతియారెండ్లి కోర్టులవెంట రైప్పుకాదు. యీయెస్టేటువారిలో మర్రిపాడు గ్రామంకునుండి వచ్చే పత్రికలోపూర్తి వివరాలు కిస్తునటాలు మొదలైన వానితో వ్రాస్తాను.

డి. మానుమంతరావు,
ప్రధానకార్యదర్శి,
రాజమండ్రి తాలూకా రైతుసంఘం.

జమీన్దారీలో ఒకేపెట్టుకు 78 రకాల పద్ధతుల ఉన్నవి కావించాడు.
* * * * *
ఒకే వేగా ప్రయోగం తేనెటిగలు వారా పాదులు భాగా పనిచేస్తవని కనిపెట్టాడు.
* * * * *
చెల్లగ్రాడింగం ఒకవారాప్రతికను మూడు కోజులలో 2 పాడు ప్రభుత్వం నిషేధించింది.

వల్లూళ్ళ ఘోష.

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో చెరువుల దుస్థితి.

యీపు 1847 ఫసలీకి వెమ్ముల కల్లూరు వాసే పల్లి చెరువులలోని నీరు కాబడిన వెంటనే రైతులు పాగుచేసినారు. ఇప్పుటికి రెండు నెలలు కొంత నెల వైపు అయినది. చెరువులలో వల్లూరు చెరువు లోనీరు పడిపాడు కోజుల క్రిందనే నీరు పాగు దల నిలబడినది. పనువులు త్రాగుటలైన నీరు లేవు మైలు వాడిపోవుచున్నది. ఈ గ్రామంలో మ గ్గికి నీరు చాలక యీ దుస్థితిగావుంటే వాగా గారు మెట్టధూమలలో ముందుగానే చేసిన గడ్డ వరి వైపుకు య 100/0 ల వరకు చెరువుల నీరు యిచ్చివారు. వీనిస్థితి జమీందారుయొక్క నిరం కుక పరిపాలనే గాని పాగుదల లోగిన ధూమ లకు నీరుచూపి. మిగిలితే తీర్చ బాసి ధూమలకు యిచ్చవలెను, వ్యాయమైన చట్టము పద్ధతికాదు. వెమ్ముల చెరువు క్రింద రెండు నెలలు నెల వైపు అయివున్నది. చెరువులో నీరు వారం కోజుల వైన పోవు. వైపు ఎండి పోవలసినచే చెరువు య 880 లకు పాగు య 710/0 అవుటవల్ల నీరు చాలక రొడు దిపాలు నిండి కలసిన కారణ మైనది. వం కరఖా యీసంకర్పనంపందేరెడు. వచ్చినజిటితోపా గుచేసినారు. విత్త వాలు కలపునుకొకటి అప్పుడెచ్చి పాగుచేసిన రైతులు జమీందారు నీరు మావనం దున వైపు ఎండలెట్టుకొన కలసిన స్థితి యొక్కది నది. వీని నష్టమునకు యెవరు బాధ్యులు. వాసే పల్లి చెరువు క్రింద కూడ వైదంగానే వున్నది. ఈవిధంగా మగ్గి వల్లూరు చెరువులుగా యం డి య 1 కి రు 17-4-6 — 15-5-8 18-0-0 రు 12-0-0 రెట్టుగా వుండి ననూలు చేసకోనుచు నీరు లేకున్నా రెండువకాలు యిచ్చక రాబట్టు కొనుచున్నాడు. రైతు శ్రేష్ట వల్ల ధూమి పాగు చేయక బంజువుంచినా సకాలంకు పాగు చేయ కున్నంతకు రైతు కిమ్మ యిచ్చవలసినదని పట్టా కి క కలంలో వున్నది. జమీన్దారు నీటివసతి మాపక నీరు యిచ్చక శ్రేష్ట చేసినయెడల రైతులకు కలి గిన నష్టకష్ట ములకు బాధ్యులు జమీన్దారక దాకే రైతులకు నీరుమాపక దానిని సమ్మిన క్యవసాయ కుల జీవనము యెట్లు జరుగ గలదు. అట్టి చెరువులు వుంచుటకంటే మెట్ట క్రింద యేల మార్చుకూడదు. కిమ్మ మగ్గిం జమీన్దారు రాబట్టు కొనుటకు వుంచిన చెరువులుగాని రైతు జీవించుటకు వుంచి నట్లు గాలేదు. ఈ చెరువుల వల్ల దరిద్రులై నిరు చేదలై యెన్నో కుటుంబములు బీధిత్సము చెంది పోయినవి. ఉన్నవారిని అట్టిస్థితికి తేజోవునట్టి జమీన్దార్ల పద్ధతి కాంగ్రెసు ముక్తరులు విమ ర్శించి చెరువులను సరిచేసి సక్రమ చట్టమును నిర్మిం చ కోరుచున్నాము.

మైలవరపు లక్ష్మీనారాయణయ్య,
శ్రీకీటరి, వెమ్ముల కా. రై. సంఘం.

కనిగిరి డి. ము. కోరులో

అసలు నెం 784
1937

యిల్లూరి శంకయ్య ... వారి ఎదివి
మూలె జరిగిందే కర్రాలు ... ప్రతివారి.
1 ప్రతివారి ఆయన మూలె కొండయ్య కుమా రుడు ఒకరెడ్డి అనువార్కి యిందుమూలకముగా తెలుపునది యేమనగా:—

కంకలూరి విన్యయ్య కేరటికి నీవు 27-9-1934 తేది నెల 1 కి 100-0-0 కి 1-0-0 రెఖకు కడ్డతో యిచ్చేలాగుచు 846-0-0 యిచ్చావు యిచ్చివుండు ప్రాసరినోటుకు వారి కేరటికి 17-10-34 తేది ప్రాస్యఫక చేసినందున పదవ ప్రాస్యఫ యువట్టిని కర్రాలవిడ రు 400-0-0 లు రాబట్టుకొనుటకు వారి కావాచేసియున్నందున నీకు కోటినులు చాలి కావందున యిచ్చినచు ద్వారాను యీ ప్రతికలో ప్రమరింపకు ద్వారాను నోటి నులు బారీనిమిత్తం పుత్తయ్యచేయుచు 25-2-38 తేదికి వాయిదా చేసియున్నాడు. యిందు విష యమై నీకేమైవా అక్షేపణలున్నవో అడిసం కొట్టుయెడుకు చోజరై తెలుపుకోవలెను. తేనివో నీ పకోతుమున తిర్యానించబడునని తెలుపుకోనేది.

కనిగిరి { కొండవల్లూరు సుబ్బు గాయము, 5-2-38 } వారి వకీలు.

ముసలివారు పదునువారగుటకు వీలున్నది!

సందేహములేదు. హిమాలయపర్వత మూలకలు:— బంగారు కస్తూరితో సిద్ధపర్చబడెను. రక్తమునుభ్రమించును. సింహ బల మొనగును శ్రీ పురు షుల కావందము కలిగించును. శైలాగీ చిటికీ విష గులు చేరలేదు. గుణములేదన్న దబ్బువావక. 80 మాత్రలు రు. 8. 60 మాత్రలు రు. 5. క్యాట్టాగ్ యిశాం.

డాక్టర్. ఎ. ఎన్. మూర్తి, చికాకోల్.
“ఉచిత బంగారుంగరాలు”

దిగంబరయోగి పుంగవుని నవచంద్ర కేక్రితో నీ వేది కోరినా ఆచుకున్నట్లు పూజామాలాన ర్చన 8 జర్మక దైవంకుతో పొడిగిన వుయరం నీవంపుకొలది అంపెదము. దానిమహిమలో నీవం తోవమునకు మేరవుండదు.

“ఋషీశ్వరుల మహాత్మ్య” మను పుస్తక మనస రించు అంపెదను.
వ. వి. ఆశ్రమము, చికాకోల్.

హిసాబుడు. అనేకాంగ్లాయు ర్షెద దాక్టరు లామోడించిన వైద్యం పెంచల నారసించువని

వెంచు చరరంజెక (రికెన్టు) ఇయ్యది ఒక్కపూకలో కావర, తిటు, గడ్డి, ఎంగిలిదిము, కరపాటి, చెలిదిగిల్లులు, కాళ్ళపగుట్టు దురదపాటిలు గుణవియుతున్న సొమ్మువావము. నెల దర్చి 0-4-0. చరరంజెక దీపో (రికెన్టు) ట్రాంగుకోడ్, నెల్లూరు.

చానికోవడు

తుకారాం ఫిలిం

—రవి.

తెలుగు బాలీవుడ్ కల్పిత అంశే దబ్బులేలు నిరదనంక అవుతూ, అక్కో Punishment గావ Imposition భావంప బదులూ నున్న యాకాబలలో ఏకాకొంపం బాగున్నది అనిపి కుకారాంటి ఒకకోకారాతి మిశ్రంం కొంప రముకల్పం.

దారాపు 10౫ గుంటూరు, Matinee Show, పాఠ్యంం అటయింబేను గవం యిదికూడా పామాన్యపు తెలుగుబాలీవుడ్కుగా ఒకకువకోకా అనుకున్నాం. పర్వరపాంం కారాతి 1౫ గంటలయింబేనీ యిల్లులేయకోనే పుటికీ మనప్రాధాన్యము దిద్దుకోవలసిం బాపాల్లా యిది మొట్టమొటిది.

యికభవిషయం: నేకమాదింపి మటుక్కి వాకోగ్నివోట్ల కేకం గావ అపహాయిట్ల ముగావ అన్నప్పటికీ కొన్నివోట్ల బాగా యింబింది. కావీవామిశ్రంం Prabhat వారి మహారాష్ట్ర "కుకారాం" మాదింబాదు యిది Imitation అనిపి ఆ Imitation గూడా, బాగా నిర్వహింప బడలేదని అభిప్రాయపడ్డాం. నేక అకుకారాం మాదలేనుకొబట్టి యిది బాగానే ఉన్నదని వాఅభిప్రాయం.

ఇంకులో అన్నిటికంబేనన్న ముగ్గురికేసిన ఫట్టములు రెండు. కుకారాం గుడ్డి వాడికి కేయూక యొపగింబియొకటి, కుమారై కంటక భూయిష్టపగ అరణ్యమాగ్గుములపోయి రెండ్రిని యింబికి గొనవచ్చుసందర్భము మనోకటి.

ఇంకువ కొన్నివోట్ల కొంప బాగాఉట్టింది. కుకారాం అటబెది మాయలకోబడక ఆమెను గూడ భక్తురాలిగ నొవచ్చువోటను, కుకారాం కేవలపుట్టడై కైలాసగామియగువోట పీకాధిపతి అరవిభువకవ గుర్తింపి విన్నముడైనను- దుష్టునును ప్రూరుదేగు మకాదికరి మాత్రము అట్టిసనుయ మనగూడ. కుకారాంను ప్రేమగించుకొని కెదలి పోవుటయి ఆపాత్రపోవణకు తిరియున్నది.

యికభలో సంగీతము చాలా ఎక్కువక అని పించింది. అంతేకాక యిందులోపాటలన్నియు, మనోరాష్ట్ర (కుకారాం) లానిపాటలకు ఆవ కరణములేనని వామిశ్రుంబున్నాం. అదిఎలాఉన్నా చాలాకారణముల వల్ల వాకు, ఏకా మాదు వాణుగువోట్లకప్పు, ఇరవసంగీతము నచ్చలేదు. ఆకారణములు రవవార చెప్పకా Prabhat వారి మహారాష్ట్ర కుకారాం కాలాకు Script Scenario వకైరాల Rights Central studios వాకు కొనుక్కొని, యితెలుగు కుకారాం తీసివారని వదలి ఒకటిఉన్నది. ఆదేవిజ మైలే, వీరుఅంకులో చేసినమాయలు, ఒకటిరెండు వోట్ల బాగాయింబివా, చాలావోట్ల ఎంతో పాడైపోయినవి.

ఇక ప్రాడక్షన్ విషయంలో కొంప Photography బాగా నిర్లక్ష్యంగానే ఉట్టింది. కొన్నికొన్నివోట్ల Lighting వకైరాల లో పాట ఉంబివా Trick Scenes అన్ని failures.

Sound recording చాలా అసవ్యముగా ఉన్నది. అన్నివోట్లగూడా పాటలు పద్యాల లోని మాటలు ప్రేమకుంప తెలివనలేదు దాని కిట్లట్లుగా Accompaniments, ప్రక్క వాయిదాలట్లుగా, చాలాఎక్కువ. అమోలికం ఒక్క గ్నాయికర్లు, విగిరమాటలు, భావం,

వకైరాలన్నీ మునిగిపోయి మనీ అయింది- యీ Accompaniments, mike కు ఇంకా కొంప దూవంం అంబియంబేలవినవి. యీ Sound recording-sound effects యీ చిత్రముకు దేవారవలసిం భువరకు చాలావరకు ఖండింపి కొంప పచింది.

ఇక పాత్రలు, పాత్రపోవణ యిలాంబివారిని గూర్చి కొంప-

కభలో ముఖ్యుడు కుకారాం పాత్రభాంబివ ఆయన ఎవరైతేనేమిగాని- పాత్రపోవణ చక్క గాలేదు- ఒకటి రెండువోట్ల తప్ప-

ఒక్కొక్క వోట చాలా Henpecked అనిపించివాడు. నరికొన్నిటిలో బట్టి ఆమాయి కుడుగాగావ, మరికొన్నివోట్ల పమగ్రమగు విర క్షుడుకు కన్పించివాడు- ఇరవినదిక చాలా affected గా యింబింది- యీ వైఅన్నిటికీ క్షోభావణముగా, Nasal Sound- మాట లలోగాని పాటలలోగాని- ముక్కిడివాడు మట్టాడినట్లు- పద్యంలలోగాని పాటలలోగాని పద ములు వినిపించితేగమా- ఒట్టు- ముఖ్యపాడి పీత్యరకం కాబో- మైగా Central Studio లో, కొద్దిపాటి echo or Resound ఉన్న ట్టుం- దానికొకడు ప్రక్క వాయిద్యముల మూవకుట్టియతో, స్వరమాధుర్య మాత్రం దక్కింది- సాహిత్యమాధుర్యం మాసిపోయిం-

వినిపించిన కొద్దివోట్లనుబట్టి విచారితే- పద్యా లు బంగారుకువరకు అనిపించి ప్రాప్తపద్యం తెలు సుకుంపే బాగాఉంబుందనిపించింది. ఇతివబాగా నటి వింది కుమారుని మరణసను యమువను, మ్నాధిపతికి దిక్షలేయను సమయమున, కంచముని కేటించు వోటను, వెలయాలని రంక భక్తు రాలినిగా నొంబువోటను. డైరెక్టరు యింకి కొంప రెంటాలు పడియింపే, యింకాచాల ఫట్ట చం బాగనిర్వహించి యింబందవచ్చును. మొత్తా నికీ సంగీతం పం ఎక్కువ Action గాని Character Study గాని అట్టే లేవు.

కటిబాయి - కమలాబాయి, గయ్యాలి పాత్ర ను చక్కగానే పోషించినవి కాని కెవారికి మహారాజు ప:సిన, చిని చీ వాంబర భూవణాదులు ధరింబువోట అడివి మనిసికీ అద్దం చిక్కనట్లు నటింబినది. కద్దానిం ఎక్కడ ధరించాలనో తెలి యదూ, చీరట్లా కట్టుకోవాలో తెలియదు, అట ప్రాదుకుడా, పరికీడి కట్టుకోడం వకైరాలు, చాలా తేలిగా నున్నది.

వెంబు తప్పెలలోటి భావ భర్యములు చేసిన కుకారాంను- పీకాధిపతి అధంకములను, ఏటిలో పారయెమంపే ఆయన వాటిని కొగలింబుకొని దింబించడం, కటియాబాయి, అరవికి ఈక్యోత ర్వాతేత్యము చెప్పి, అరవికే అధంకములను నీట నిడమట ఒప్పంచడం కభకీ ఒక లోటు అనిపిం బినది.

మకాధిపతి:— ఇదనిమేకవ కుక్క Absurd గాఉంది. కీరులూగా రయారైవాడు. ఇతని ముమాకుగానే నటింబివాడు.

శ్రుద్ధి బిచ్చగాడు:— ఇతని కంఠము గావ మాధుగ్యమును, అత్యుత్తమముగానుండి కె. సి. కే సంగీతమును ట్టుకీ తెచ్చినది. కభఅంతా మొత్తం యిద వ్యాదయం ప్రంంగానే ఉంబినది.

అటువంటి తిరిగి వట్టివట్టుకు ఎకకో యిగ్గురు ఈకైంది విభంగా మట్టాడిం కొంటూ మామోక వస్తున్నాం. వాళ్లమాటలు యిలావిచ్చని.

ఒకడు:— కుకారాంకు యిగ్గురు వెళ్లాలా.
రెండవవాడు:— అలాగే ఉన్నట్టుంది. కాక పోతే, ఆ కమలాబాయి కాక యింకొకరై కంట మనిసిగాబోయి.

ఒ:— Prabhat కంపెనీవారి కుకారాంలో కుకారాం భార్య ఒక్కతేకీ.

రెం:— అక్కడ కుకారాంభార్య కేవంకేసిన అవిడ, మరలి కమలాబాయి ఆంక గయ్యాలి కాదు గాబోయి.

ఒ:— ఆ ఫణికువెం ఏమిటి.

క:— అలా అనోకు ఆయన పీకాధిపతి

ఒ:— ఆయనే ఆకేవం అంతా కటిక కేవం లాగాఉంబే.

రెం:— ఆ కేవంకేసిన అరవ er-p గొరింప టానికీ ఒప్పకోవలదుట్లు వచ్చిన అకఫాఫలితంలే.

ఒ:— మాటిమాటికి "కర్మశా" "కర్మశా" అంటాడం!

రెం:— పులిని మాచిన ఒక్క ఒకటివిడ వార లాశేడి యివి "అత్యుత్తమభాక" అనే ఫలిం తాలాకు వాసనల.

జ్యోతిషము

భర్యన్యాయము గు 5 ప్రశ్నలకు బగులు వ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రశ్నప్రశ్నకు రు 0-4-0 వి. పి. భర్త్యు 0-4-0. జననకాల వివరము లేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలము వయస్సు తెలుపవలెను. హనుమాన్ జ్యోతిషాశ్రమం, కర్కశి, 'I' O చక్రాలకల్ప

OUR MOTTO IS MINIMUM PROFIT & MAXIMUM SALE

SCRIPULOUS HONESTY IS OUR WATCH WORD

పక్షవాతానికి ఆమోఘమైనమందు.

ఈమందు 100 సంలుగా మారెట్లవాడి గుణాన్నిపొందిం-
ఎంతతీవ్రమైన పక్షవాతంలానైనా ఆకర్మ్యకరంగా గుణమిచ్చును-
మా ఆనుభవంలో 100 కి 90 కేసులు గుణమిచ్చినవి-
మిగతవివరాలు ఉత్తర ప్రదేశ్ లోని రాలద్యారా-

వారం మయ రు 5.

—బొమ్మా కేశవులు.
పక్షవాత స్వవర్ణిష్టు,
సంకేశిట, నెల్లూరు.

వైసిడెన్సి ప్రావిడెంటు

అండ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.
(హెడ్ ఆఫీసు : బొంబాయి — స్థాపితము 1924)

జీవిత ఆదాయం రు 8,00,000	నవత్యర ఆదాయం రు 2,50,000
----------------------------	-----------------------------

జారీచేసిన పట్టాలు 40,000.

చెల్లించిన కైయిములు రు 50,000 మించివున్నవి.

మెడికల్ సర్టిఫికేటు లేదు. అందరును భీమా చేయవచ్చును.
రు 450, రు 250 ల పాలసీలకు నెల 1-కి ప్రీమియం రు 2, 1.

సన్నుక మైనట్టియు, చురుకై నట్టియు ఏ కెంట్లు కావలెను.

వివరములకు:— యిక్కోవెళ్ళు, నూవారింబెంకెంట్లు, 466 రంగనాయకులపేట, "స్వస్తికా" ఇబ్రహీం కాలనీ, నెల్లూరు. ఎన్యూక, మద్రాసు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునకు
 ప్రాధికారము కలిగిన
 జయ విజయ
 లిమిటెడ్ వారి

కృష్ణ జరాసంధ

విడుదల - మార్చిలో.

వినోదములు
 వీనులకు విందోనగు గానము

తారాగణము.

- జరాసంధ :— గంగయ్య
- కృష్ణ :— కొచ్చర్కోట
- దుర్జయ :— కె. సత్యనారాయణ
- కార్తికేయ :— రామకృష్ణశాస్త్రి
- భీమ :— లక్ష్మయ్య
- సహదేవ :— బ్రహ్మయ్య

రాజమ్మ
 దుర్గాకుమారి
 అంజనీభాయి

- డైరెక్టరు: చిత్రపు సరిసింహారావుగారు
- మ్యూజికల్ డైరెక్టరు:— గాలివెంచులు సరిసింహారావుగారు
- కవికులు:— శతాపధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు
- కర్తవ్యము:— బలివెళ్లి లక్ష్మీకాంతం కవిగారు

Apply for Booking:

Jaya Films Ltd.,
 Mirjapurhouse, Mylapore MADRAS.